ІСТОРІЇ ДЛЯ ДУШІ
№11(59) 4 листопада 2026
VOLYN.COM.UA
Ціна договірна

ТАК ніхто не КОХАВ

Сповідь монаха: «Кохана, я так і не зміг пробачити твій гріх…»

Фотоколаж: volyn.com.ua / ChatGPT.com.

Життя як серіал – на с. 4

«Мій Славік загинув 6-го травня, а 8-го прийшов наказ на його звільнення зі служби…»

● НЕЗАГОЙНА РАНА

Дружина волинянина В'ячеслава Хилюка, який віддав життя за Україну, Світлана, показує фото картини, на якому – вона із синами, а за ними – постать В'ячеслава – чоловіка й батька з білими крилами ангела-охоронця.Таким вона бачить зараз свого коханого, таким бачать тата діти – Максим та Андрій, яким на день загибелі батька було 14 і 11 років

Катерина ЗУБЧУК

«Я ще раз піду на позицію, востаннє, бо моя черга…» – такими були прощальні слова її В'ячеслава, який не підозрював, що вирушає у найболючішу точку країни, щоб віддати Україні всього себе до останньої краплини крові і навіки стати Героєм.

> Я ще раз піду на позицію, востаннє, бо моя черга…

Фотоколаж: volyn.com.ua / chatgpt.com / з архіву Світлани ХИЛЮК.

Ангелом-охоронцем бачить Світлана свого коханого чоловіка В'ячеслава. Таким він назавжди залишиться і для їхніх синів – Максима та Андрія...

Історія невимовного болю – на с. 3

Одна любов на все життя Софії Ротару

● НІХТО, КРІМ ТЕБЕ

Чому знаменита співачка більше не вийшла заміж після смерті чоловіка

Лія ЛІС

Легендарну, нині 79-річну співачку Софію Ротару звикли бачити на сцені, де вона збирала великі зали й виконувала пісні, знайомі кільком поколінням слухачів. Однак не всі знають, що за її успіхом стояла людина, з якою вона ділила не лише сімейне життя, а й роботу. Це – її чоловік Анатолій Євдокименко (1942–2002). Їхня історія почалася з фотографії в журналі «Україна» й стала значно більшою, ніж просто романом двох молодих людей.

> Їхня історія почалася з фотографії в журналі й стала значно більшою, ніж просто романом двох молодих людей.

Фотоколаж: volyn.com.ua / ChatGPT.com.

У її житті були тисячі пісень, мільйони оплесків і незліченні букети квітів. Але чоловік, якому вона присвятила своє серце, був лише один...

Розповідь про Вічну любов – на с. 6

Фотоколаж: SBCNews.com / volyn.com.ua / ChatGPT.com.

Він не просив повернути гроші. Лише попросив передати добро далі. І тепер його останнє прохання виконує цілий світ...

Останній день ангела

● СВІТ ВРЯТУЄ ДОБРОТА!

Хлопець оплатив покупки незнайомої втомленої мами, не знаючи, що йому залишилося жити всього 24 години

Ця історія – одна з найвідоміших і найбільш щемливих про людську доброту, яка сколихнула світ у листопаді 2015 року. Вона відбулася в американському місті Сан-Дієго (штат Каліфорнія), і довела, що один маленький вчинок може залишити по собі вічний слід

Зворушливо до сліз – на с. 10

«У молодості кохають серцем, у зрілості – головою, а в старості – спогадами»
(Шарль СЕНТ-БЕВ (1804–1869), французький літературознавець і поет).

– саме стільки шлюбів в Україні протягом першого півріччя 2026 року зареєстрували онлайн.

4 із 10

● З ВИСОТИ ДУШІ

ЛИСТОПАД ЗАБИРАЄ ЛИСТЯ, АЛЕ ЗАЛИШАЄ СПОГАДИ…

Осінь уміє те, чого не вміють інші пори року, – повертати нас туди, де ми колись були щасливими. У шелесті останнього листя оживають забуті голоси, у холодних дощах розчиняються невиплакані сльози, а серце вперто береже тепло чиїхось долонь. Сьогодні пропонуємо вам три поетичні зустрічі з листопадом. Три різні голоси, три долі, три відтінки осені. І одна спільна істина: навіть коли з дерев опадає останнє листя, з людського серця не опадає любов…

«ВІДЛІТАЙТЕ, ДЕРЕВА…»

Мар'яна САВКА

Відлітайте, дерева. Прощай,
нетутешня пташко.
Ані докору з уст. Нам лишається
довга сльота.
В керамічному глечику – кілька
засохлих ромашок.
Екібана від літа, довершена і проста.
Півгодини дощу, півгодини ясного неба.
Вогко дихає камінь бароко і рококо.
Нагулятися містом, потім піти до себе,
Відігрітись на кухні, запарити молоко.
Підійти до вікна і дивитись,
як дужий вітер
Нагинає дерева і листя в саду мете.
І про щось промовчати, торкнувши
засохлі квіти.
І про щось говорити: про вітер,
про листя, про те,
Що ця осінь така, як чудна
перезріла панна –
То дарує вам усміх, то хусточку
мочить слізьми.
А в долоні від літа – хіба що суха екібана.
І щодень по пелюстці її обриваємо ми.

* * *

«ПОВЕРНИ МЕНІ ТОЙ ЛИСТОПАД»

Анатолій РЕКУБРАЦЬКИЙ

Ще холонуть слова
У твоїх нерозкритих конвертах,
І дорога розлук
Наше «ми» не вертає назад.
Я – хвилина твоя.
Ще повторює пам'ять уперто.
Тільки ти поверни,
Поверни мені той листопад.
Хай тепер, як тоді,
По алеях Дубового гаю
Міріади листин
Як стривожені птахи летять.
Я не кличу тебе,
У минуле стежок не питаю.
Тільки ти поверни,
Поверни мені той листопад.
Твої доторки рук,
Твій цілунок найперший, несмілий.
І найкращі слова.
Ні. Не зміг би я іншій віддать,
Але є ще одне, що належить одному мені
лиш,
Тож прошу, поверни,
Поверни мені той листопад.

* * *

«ТИ ПРИЙШОВ САМЕ В ЧАС, КОЛИ ВИЗРІЛИ ЗОРІ І СЛИВИ…»

Тетяна РИБАР

Ти прийшов саме в час,
коли визріли зорі і сливи
І печаль світова обійняла
руками роки.
Ти був схожим на дощ і минув,
як минає злива.
Сива ніч, як черниця, молилась крізь
тишу й віки.

Знову золото осінь розмінює на мідяки.
І кульгаві вітри, наче пси, розбрелись
по дорогах.
Доторк часу, холодний, як доторк
чужої руки –
Неминучості знак, сипле листя пожовкле
під ноги.

«Я тебе як мрію зачарую…»

● ПОЧУТТЯ СЛАВЕТНИХ

Відомий український поет-пісняр, автор слів офіційного гімну «Києве мій» Дмитро Луценко все життя присвячував вірші своїй дружині Тамарі

Марина ЛУГОВА

Фотоколаж: volyn.com.ua / chatgpt.com.

***«Любов, їй треба два крила, щоб так, як птах, могла літати!»* (Дмитро ЛУЦЕНКО).**

«НЕВЖЕ ВСІ ТАМАРИ ТАКІ ГАРНІ, ЯК ВАША ТЕЗКА – ГРУЗИНСЬКА ЦАРИЦЯ?!»

У листопаді 1945 року до редакції газети «Колгоспне село» прийшов високий, худорлявий чоловік у потертій військовій формі та кирзових чоботях. Це був Дмитро Луценко. Разом із товаришем він завітав на вечірку молодих журналістів. Господині свята, Тамара Сорочинська та її подруга, спершу здивовано подивилися на непроханого гостя. Час був повоєнний, із продуктами сутужно, тож кожен додатковий учасник вечері мав значення. Але товариш пояснив, що привів фронтового друга, який щойно повернувся з госпіталю. До того ж він – поет.

Тамара й Дмитро познайомилися того вечора, а невдовзі вона вже ловила себе на думці, що чекає його появи.

Пізніше жінка згадувала, як Дмитро подав їй руку й подивився своїми великими, майже янгольськими очима. Коли почув її ім'я, пожвавішав і, розтягуючи слова, промовив:

– Невже всі Тамари такі гарні, як ваша тезка – грузинська цариця?!

Цей жарт запам'ятався їй на все життя. В ту мить Тамара ще не могла знати, що чоловік, який стояв перед нею у вицвілому кітелі, згодом стане відомим українським поетом-піснярем, а її ім'я назавжди залишиться вплетеним у його особисту історію.

...Наступного дня Дмитро прийшов до редакції на початку робочого дня. Сів навпроти Тамари й почав читати їй вірші.

Один із рядків вона пам'ятала навіть через багато десятиліть:

«Я тебе як мрію зачарую…»

Він писав для неї щодня. Вірші ставали його способом сказати те, що, можливо, не завжди вдавалося висловити звичайними словами. Тамара згадувала, як у його рядках звучало відчуття доленосної зустрічі:

«Доля не питала —
тебе одну обрала,
тебе одну обрала,
як прийшла п'янка пора…»

Дмитро вірив, що від написаного долею не втечеш. І, схоже, у власному коханні не сумнівався. Уже 13 листопада 1945 року вони зареєстрували шлюб. Знайомство, яке почалося з імпровізованої вечірки в редакції, дуже швидко стало родиною.

НАЗИВАЛА ЧОЛОВІКА НАЙНІЖНІШИМ І НАЙДОБРІШИМ СЕРЕД ЛЮДЕЙ

Тамара Сорочинська була одеситкою, журналісткою, жінкою зі своїм характером і поглядами. Поруч із Дмитром вона стала не просто дружиною поета, а найближчою людиною, з якою він ділив щоденні турботи, творчі сумніви, радощі й тяжкі переживання.

> **Поет Михайло Шевченко колись сказав, що, якби у світі існував «Орден Доброти», Дмитро Луценко заслуговував би на нього одним із перших.**

Згодом Тамара називала чоловіка найніжнішим і найдобрішим серед людей. Вона не ідеалізувала саме поняття кохання красивими словами, а згадувала конкретну людину – чоловіка, батька, дідуся, друга, який умів щиро прив'язуватися до людей і болісно переживав усе, що відбувалося з його близькими.

Поет Михайло Шевченко колись сказав, що, якби у світі існував «Орден Доброти», Дмитро Луценко заслуговував би на нього одним із перших. Тамара була з цим згідна.

Їхнє сімейне життя не складалося лише з віршів і романтичних зізнань. Були робота, діти, домашні справи, поїздки, зустрічі з друзями. Тамара залишалася поруч і тоді, коли Дмитро працював над новими творами, і тоді, коли його здоров'я давало привід для тривоги.

Після фронтової контузії 1944 року він мав інвалідність другої групи. Згодом переніс вісім інфарктів. За кожним таким випробуванням стояли не лише медичні процедури й лікування, а й родина, яка чекала на нього вдома.

Дмитро міг годинами працювати над рядками, повертатися до вже написаного, змінювати слова й шукати точне звучання. Тамара спостерігала за цим зблизька й часом намагалася переконати чоловіка, що кращого вже не придумати.

Бувало, подружжя дивилося телевізор, і раптом ведучий оголошував пісню Дмитра як народну. Поет лише усміхався: «Бач, як зростають мої акції, пісня вже народна!»

У цій усмішці було задоволення людини, чия праця перестала належати тільки їй. Її підхопили інші, вона стала частиною родинних вечорів, концертів і спогадів.

Проте, не все було так безхмарно. Тамара згадувала, що після втрати сімнацятирічної доньки вони переживали настільки складний період, що протягом року щовечора до їхнього дому приходив хтось із друзів.

Люди не завжди могли знайти потрібні слова, але їхня присутність допомагала подружжю витримати дні, коли самотність ставала особливо важкою. Дмитро цінував дружбу не на словах. Фронтові товариші, письменники, колеги з редакцій і радіо були частиною його життя, а Тамара добре знала, наскільки багато вони для нього означали.

Він любив запрошувати друзів додому, спілкуватися, читати свої твори. Серед його близького оточення були письменники Василь Земляк, Олексій Кудін, Микола Гірник, Ярослав Шпорта. Деякі приятелі годинами грали в шахи, інші приходили поговорити про літературу, роботу й буденні справи.

Тамара їздила з чоловіком на зустрічі в різні куточки країни. Вона знала його друзів особисто, підтримувала зв'язки з їхніми родинами й навіть через роки продовжувала листування з дітьми давніх приятелів.

Його вірш «Бережіть друзів» був для неї не просто літературним твором, а відображенням того, як він ставився до людей, котрі залишалися поруч у найскладніші часи.

У родині Луценків Тамара виконувала ще одну незвичайну для дружини поета роль – була його особистим водієм. Вона супроводжувала Дмитра в поїздках, допомагала йому брати участь у зустрічах і літературних заходах.

Дмитро мав багато творчих задумів, любив Україну, її людей і місця, пов'язані з Тарасом Шевченком. Тамара поділяла його захоплення, а згодом стала однією з тих, хто зберігав пам'ять про його творчість.

Після смерті поета вона не віддалилася від його справи. Навпаки, продовжувала розповідати про нього, згадувати обставини написання пісень, зустрічі з друзями, домашні історії, які не потрапляли до офіційних біографій.

Джерело: Intermarium – новини Міжмор'я.

«Будь моєю»

● З ВИСОТИ ДУШІ

Дмитро ЛУЦЕНКО

Я тебе, як мрію, зачарую,
Край воріт простою до світання.
І на згадку серцю подарую
Не журбину – первоцвіт кохання.

Як над лугом випливуть тумани
І розбудять солов'ї діброву,
Я прийду до тебе без омани,
Кликатиму знову на розмову.

Кликатиму знову вечорами,
А побачу – посвітлію в щасті.
Хай шумлять, стривожені вітрами,
Про любов нам яблуньки квітчасті.

Розділю я порівну з тобою
Радощі, і болі, й сподівання.
Будь моєю долею ясною,
Будь моїм незрадженим коханням.

«Я захмелів, хоч і не пив вина… Моя любов, як трепетна струна»
(Дмитро ЛУЦЕНКО (1921–1989), видатний український поет-пісняр).

– стільки британців вважають, що можна закохатися в людину, яку ніколи не бачив наживо, а знаєш лише через інтернет.

35%

«Мій Славік загинув 6-го травня, а 8-го прийшов наказ на його звільнення зі служби…»

● НЕЗАГОЙНА РАНА

Закінчення. Початок – на с. 1

Катерина ЗУБЧУК

Фотоколаж: volyn.com.ua / chatgpt.com. / фото Катерини ЗУБЧУК і з архіву Світлани ХИЛЮК.

Колись Світлана і В'ячеслав мріяли про щасливе життя, ростили двох синів, будували власний дім... Тепер усе це залишилося у спогадах і на світлинах. А найдорожчий чоловік став для них ангелом-охоронцем...

«НАС ВІНЧАЛИ ЧОТИРИ СВЯЩЕННИКИ. ДУМАЛОСЯ, ЩО ТО ДОБРА ПРИКМЕТА...»

Коли зустрічаєшся з дружиною загиблого захисника-Героя, то, зазвичай, мова найперше не про непоправну втрату, а про те, світле й незабутнє, що тепер, коли залишилася з «одним крилом», приходить у спогадах і гріє душу. Одне слово – про любов, з якої народилася сім'я. Із Світланою Хилюк, яка мешкає з двома синами в селі Прилісне на Маневиччині, ми вернулися до її юності, до того, як зустріла своє кохання:

– Славік – прилісненський, а я росла в Нових Червищах Камінь-Каширського району. Він приїжджав на роботу в наше село (в лісі працював), коли я закінчувала 11-й клас. Познайомилися в клубі, якраз на Великдень. Це був 2004 рік. Коли запропонував зустрічатися, то я ще й не зразу відповіла згодою, бо знала, що Славік і моя однокласниця мали кілька рандеву. Сказала: «У тебе ж є дівчина...»

Але сталося, як мало статися, коли доля зводить двох людей, котрим судилося піти по життю разом. І вже нічого не могло змінитися, незважаючи на те, що були й перерви в побаченнях, коли наступило міжсезоння робіт у лісі. Прийшла весна 2005 року й майбутня пара знову зустрілася. Так тривало три роки. Світлана навчалася заочно у Волинському національному університеті – здобувала фах учителя початкових класів.

«Я тебе дуже люблю й хочу, щоб ти була моєю дружиною», – так покликав хлопець кохану заміж. Світлана з цього приводу каже:

– Ніби й не на часі це було, бо в травні в моєї старшої сестри було весілля. Але все вирішилося так, що 2-го серпня були «розпитки», як у нас кажуть, коли Славік приїжджав до нас уперше зі своєю мамою, у вересні – заручини, а 20 жовтня 2007-го ми одружилися. Церковний шлюб брали в храмі села Прилісне в неділю, 21-го. Таїнство вінчання особливо запам'яталося, адже наш шлюб благословив не лише настоятель місцевого храму, а й ще три священники з наших родин, які приїхали до нас на весілля.

Церковне вчення застерігає від пошуку «прикмет» у церковних обрядах, вважаючи це забобонами (міцність шлюбу залежить від любові, вірності молодят та їхньої спільної молитви, а не від кількості духовенства біля аналою). Світлана Хилюк знає це, але й сьогодні, згадуючи їхнє із В'ячеславом таїнство вінчання з багатьма священниками, все ж каже:

– Думалося, що то добра прикмета... І справді, в шлюбі ми були щасливими.

«НАШЕ ЖИТТЯ ЗМІНИЛОСЯ 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ…»

Після весілля молода сім'я жила трохи в батьківському домі В'ячеслава. Але в січні 2009-го почали винаймати хату. В лютому народився їхній первісток, Максим. А в 2011-му на світ з'явився Андрій. Ще три роки в цьому будинку жили, але власники виставили його на продаж.

– Постало питання знову повертатися до свекрухи (хоч, по суті, не було як, бо ж у Славіка є ще молодші брати) чи шукати якусь іншу квартиру? Закінчилося тим, що винайняли ми житло й почали збирати на свій будинок. Будуватися нам було дуже важко – з лісу, болота не вилазили, на ягодах своїми руками копійку заробляли. Та власними стараннями, з допомогою моєї мами й чоловікових батьків і з Божою поміччю в 2019-му вже перейшли в свою хату. У 2020 й 2021-му роках Славік їздив на заробітки в Польщу. Наше вже усталене життя змінилося 24 лютого 2022 року, коли почалася повномасштабна війна. Ввечері нам подзвонили з сільської ради, щоб Славік з'явився у військкомат. Наступного дня він поїхав у Маневичі. 26 лютого його забрали.

В'ячеслав Хилюк служив у 100-ій Волинській бригаді територіальної оборони. Якийсь час бійці охороняли кордон з білоруссю. А навесні 2023 року їх перекинули на Схід України.

– Славік і далі числився у цій же 100-ій бригаді, – розповідає дружина захисника-Героя, – але фактично служив в інженерно-саперному взводі іншої бригади, який мінував територію на Донеччині. Були виїзди на позиції і в Луганську область. Спочатку зовсім не телефонував. Бувало, що взагалі відключав мобілку, а як включав, то на короткий час. Тоді ми могли хоч трошки поговорити. Переживала за чоловіка, знаючи, яка то небезпечна робота сапера на війні. Та ще й на «нулі».

«Я ЩЕ ЦЕЙ РАЗ ПІДУ НА ПОЗИЦІЮ, ВОСТАННЄ, БО МОЯ ЧЕРГА»

А в квітні 2023 року батькові В'ячеслава Хилюка дали першу групу інвалідності. Світлана почали робити документи на звільнення чоловіка зі служби.

– На початку травня документи були зібрані, – розповідає жінка. – Славік у своїй частині написав відповідний рапорт. Я вже вислала йому й військові речі, які треба було здати. А десь четвертого чи п'ятого травня він мені сказав, що його черга йти на позицію. Тоді хлопці не взяли його з собою, бо він чергував цілу ніч. А от шостого травня, вранці, Славік знову подзвонив мені: «Я ще цей раз, востаннє, піду на позицію, бо моя черга».

Більше вони не розмовляли. За словами Світлани, завжди просила чоловіка хоч смайлика скинути, як повернеться з позиції, аби вона знала, що він живий. Цього разу не було ні смайлика, ні хоча б плюсика.

– Ніч минула в переживаннях, – пригадує Світлана. – Не втрачала надії, що вранці таки буде дзвінок. Я сама набирала раз за разом номер мобілки чоловіка. Гудки нібито йшли, але на них ніхто не відповідав. Оскільки була неділя – робочий день в бібліотеці, де працюю, то відправилася на роботу. Може, година минула, а то й менше, й тут до мене телефонує старший син, Максим, і каже: «Мам, ідіть додому». Я зразу не зрозуміла, чого то я маю йти додому. Ще допитуватися почала, чого він мене кличе. А син говорить: «Мам, тут із військкомату приїхали. Схоже, що тато загинув». Я своє продовжую: «Та не може бути такого! Вчора ж із ним розмовляла».

Додому Світлану довіз машиною менший брат чоловіка, Сергій, якого вона випадково зустріла, вийшовши з бібліотеки. Вдома вже стояли представники військкомату і сільської ради. Вони й повідомили, що В'ячеслав Хилюк загинув. Жінка ще не вірила (не хотіла вірити!), що її Славіка нема. Набирала номер телефону чоловіка. Гудки йшли, але дива не сталося.

Жінка повертається спогадом у травневу пору трирічної давності:

– Та потім хтось таки вийшов на зв'язок з його бригади і сказав, що це правда: Славік загинув. Далі я вже нічого не чула й не бачила... В понеділок, зранку, його вже привезли додому з Луцька. Це було восьме травня, а 9-го ми його похоронили, провели в останній земний шлях. Уже потім, після похорону, приїжджав побратим Славіка, який відправляв його тіло додому. Він розповів, що було 17 прильотів, що Славіку побило ноги. Я в розпачі йому говорила: «Як так – багатьом ноги в бою відриває, але ж вони живуть?!». І тоді побратим додав: «Славіку побило і внутрішні органи, й він стік кров'ю». Знаю, що був із чоловіком в одному підрозділі побратим із Каменя-Каширського (прізвища просто не пам'ятаю). Він мінував територію, й, коли почався обстріл, то осколок влучив йому в серце чи в голову, тож загинув на місці. А мій Славік після обстрілу ще більше як годину був живий. І побратими, навіть поранені (але легше) витягували його. А потім настала клінічна смерть. І 40 хвилин, коли він уже був у клінічній смерті, вони везли його в госпіталь до Лиману, надавали допомогу. Але врятувати не вдалося.

> **У нього в телефоні я була записана: «Сонечко». І досі поповнюю його рахунок, хоч знаю, що мій Славік уже ніколи не зателефонує…**

«ЦЕ Ж ТЕПЕР Я І ЗА МАМУ, Й ЗА ТАТА»

Загинув В'ячеслав Хилюк в Діброві Луганської області.

– 26 травня чоловікові вповнилося б 38 років, – каже Світлана. – Ми думали, що от Славік приїде додому й ми відсвяткуємо його день народження. А ще дуже шкода, що він загинув 6-го травня, а 8-го прийшов наказ на його звільнення зі служби.

Світлана показує фото картини, на якому – вона із синами, а за ними – постать В'ячеслава – чоловіка і батька – їхнього ангела-охоронця. Таким вона зараз бачить свого коханого, таким бачать тата діти.

– Я дуже хотіла, щоб у мене була така картина, – каже жінка, – але не уявляла, що це конкретно має бути. І от дружина Сергія – молодшого брата Славіка – зробила мені такий подарунок на день народження. Коли я розкрила картину й побачила, що на ній, то розплакалася від розчулення.

І ще спогад про чоловіка – яким він був, яким залишився в пам'яті багатьох:

– Славік – дуже компанійський за натурою, завжди веселий. Його знають не лише в нас, на Маневиччині, а й загалом на Волині, як затятого футболіста. Якийсь час він грав за команду «Сойне». Це захоплення – з юності. Як вчився в старших класах, то виступав за волинську команду у Кузнєцовську на Рівненщині (нині – це Вараш). Тоді вони зайняли перше місце в Україні. А потім, коли вже сам не грав, то був арбітром на обласних поєдинках.

…Мова зайшла про те, як живеться вдові захисника-Героя.

– Важко, – говорить жінка, яка вже більше трьох літ «летить з одним крилом». – Це ж тепер я і за маму, й за тата. Вдома є якась важка робота, а нема чоловічої підтримки. Але ж ми нічого змінити не можемо. Важко і фізично, і морально. Без перебільшення скажу, що два роки вставала і лягала зі сльозами. Мене рятувало те, що я маю роботу. Коли ти між людьми, то легше. А вдома я взагалі не могла знаходитися – куди не повернуся, то скрізь бачу свого Славіка.

А ось стосовно того, як сини сприйняли, переживають загибель тата, жінка каже:

– Андрій – молодший – все плакав і від мене не відходив, шкодував. Він – відкритіший, більше про свій біль розказував, до мене тулився. А старший, Максим, навпаки, замкнувся в собі й настільки боляче, зі страхом, все сприйняв, що навіть до домовини Славіка не підійшов. Сказав: «Хочу запам'ятати тата таким, яким його знав». На похоронах, звичайно, був – і в церкві, й на кладовищі. У нього вже такий підлітковий вік, коли, мабуть, і заплакати не дуже просто.

...Світлану рятувало те, що до волонтерства долучилася – зокрема, сусідки покликали до себе, й вони маскувальні сітки плели для захисників України. А ще допомагав і допомагає ангел-охоронець, яким є для неї чоловік навіть тепер, коли вже на Небесах:

– Ми ж і посваритися з ним не могли. Якщо і траплялися якісь суперечки, то Славік за якусь мить приходив – говорив, сміявся. І часто, вже в подружжі, освідчувався. Казав: «Ти навіть не уявляєш, як я тебе люблю». У нього в телефоні я була записана: «Сонечко».

Так було – так і залишилося. Щоб карточка не пропала, Світлана регулярно поповнює рахунок. Хоч добре знає, що вже не подзвонить чоловік, не почує вона голосу свого коханого.

«Кохати – це означає сказати іншій людині: "Ти ніколи не помреш"» (Габріель МАРСЕЛЬ (1889–1973), французький філософ та драматург).

через стільки років спільного життя формується справжня/безумовна любов, яка ґрунтується на довірі, а не лише на біохімії.

7–12+

Фотоколаж: volyn.com.ua / ChatGPT.com.

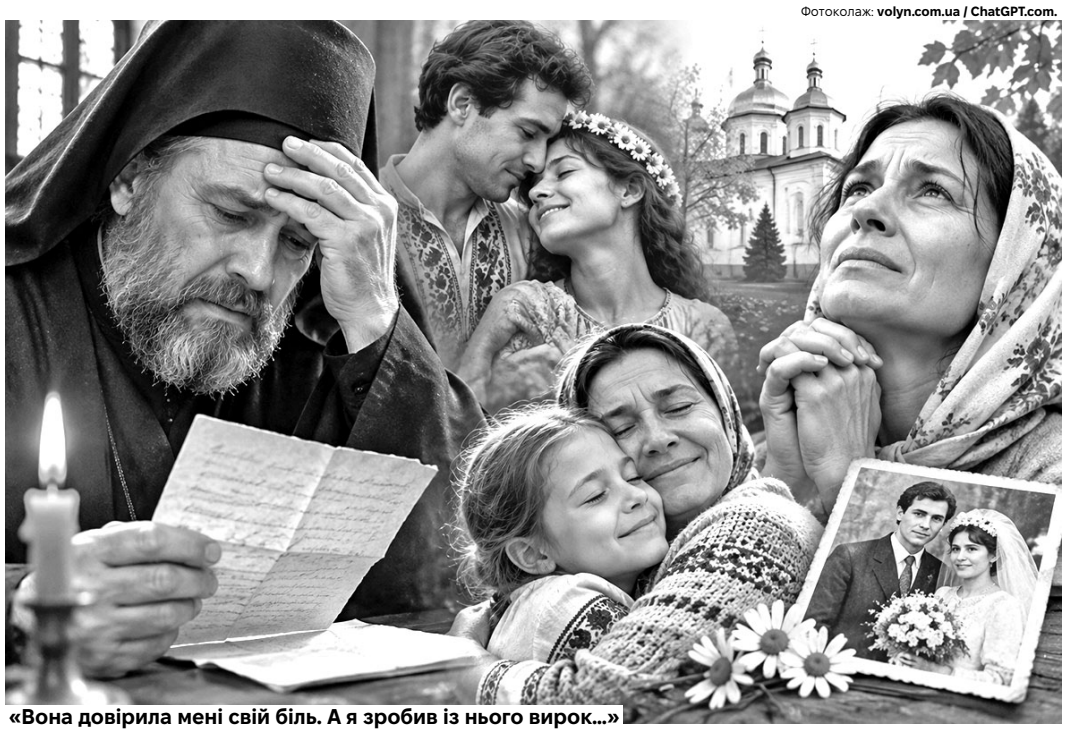

«Вона довірила мені свій біль. А я зробив із нього вирок...»

Кохана, я так і не зміг пробачити твій гріх…

● НА ПОВОРОТАХ ДОЛІ

Після смерті монаха Сергія серед його небагатьох речей знайшли пожовклий конверт. Усередині лежав лист, написаний багато років тому. На ньому не було адреси. Лише одне слово: «Коханій…»

Василина ПИСАНКА

«Кохана моя Маріє! Пробач, що знову називаю тебе коханою. Монаху, мабуть, не годиться так звертатися до жінки. Але я стільки років учився відмовлятися від земного, а від тебе так і не навчився.

Сьогодні виповнилося двадцять сім років відтоді, як я востаннє бачив твої очі.

Ти стояла на порозі нашої хати, притискала долоні до грудей і повторювала:

– Сергійку, прости мене. Я не хотіла…

А я мовчав.

Пам'ятаєш, як ми мріяли про донечку? Ти вже навіть ім'я придумала – Софійка. Казала, що вона матиме мої очі й твої веснянки.

А потім лікарі сказали, що дитинки не буде.

Ти звинувачувала себе. Я бачив, як ти плакала ночами, думала, що сплю.

І одного дня ти зізналася, що колись, ще до нашого знайомства, зробила вибір, про який тяжко шкодувала. Ти боялася, що саме через нього ми не можемо стати батьками.

Ти назвала це своїм гріхом.

А я, замість того щоб обійняти тебе, сказав:

– Отже, Бог тебе покарав.

Господи, якби можна було повернути той вечір!

Ти опустила голову. Не сперечалася. Лише запитала:

– А ти, Сергійку, теж мене караєш?

І я покарав.

> **Найважче пробачити не чужий гріх, а власну жорстокість до людини, яка довірила тобі своє серце…**

Не криком. Не сваркою. Найстрашнішим – холодом.

Перестав торкатися твоєї руки. Перестав цілувати перед сном. Ми спали під однією ковдрою, а між нами пролягла така прірва, що її не подолати було жодними словами.

Одного ранку ти пішла.

Залишила на столі записку: *«Я люблю тебе. Але не можу щодня просити пробачення за те, чого вже не зміню».*

Я гордо не шукав тебе.

Дурень! Який же я був дурень, Маріє!

Через п'ять років почув, що ти вийшла заміж. Ще через два – що виховуєш донечку.

І тоді я пішов у монастир.

Не тому, що був святим. А тому, що не знав, куди подіти свою самотність.

Тут мене навчили молитися. Навчили мовчати. Навчили прощати чужі провини.

Тільки одну річ я так і не опанував.

Щоночі, коли гасне остання свічка, я згадую твої слова: *«А ти теж мене покараєш?»*

І думаю: чому я тоді не сказав, що люблю тебе більше за всі наші нездійснені мрії?

Минулої осені до монастиря приїхала молода жінка з маленькою дівчинкою.

Вона попросила помолитися за здоров'я своєї матері.

– Як її звати? – запитав я.

– Марія.

А тоді простягнула записку.

Я впізнав твій почерк.

Руки затремтіли так, що не втримали папірця.

– Ви знаєте мою маму? – здивувалася жінка.

Я кивнув.

– Вона колись дуже любила одного Сергія, – сказала донька. – Навіть мені розповідала. А назвала мене Софією. Казала, що це ім'я подарувало їй перше кохання…

Маріє, я тоді вперше за багато років заплакав.

Твоя Софійка… Наша нездійснена мрія… Вона все-таки прийшла у світ. Хоч і не була моєю донькою.

Я хотів запитати, чи ти щаслива?

Але побоявся почути відповідь.

Пізніше дізнався, що ти тяжко хворієш.

І ось уже третій місяць пишу тобі цього листа. Переписую, рву, починаю знову.

Бо не знаю, чи маю право просити пробачення після стількох років.

Знаєш, кохана, я прожив у монастирі майже два десятиліття. Тисячі разів промовляв: «І прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим».

А сьогодні нарешті зрозумів те, чого не міг збагнути все життя.

Ти не вчинила переді мною гріха, за який я мав право тебе судити.

Ти довірила мені свій біль.

А я зробив із нього вирок.

І тепер мушу зізнатися тобі в найстрашнішому.

Кохана, я так і не зміг пробачити твій гріх… Бо всі ці роки не міг пробачити собі того, що назвав гріхом твоє минуле, а любов перетворив на покарання.

Якщо колись Софійка знайде цей лист, нехай передасть тобі одне прохання: не плач за мною.

Краще обійми донечку. Поцілуй онуку. І знай: найдорожче, що Господь подарував мені в земному житті, – це ти.

А я, якщо матиму право попросити в Нього лише одне диво, попрошу не раю.

Попрошу повернути мені той вечір, коли ти стояла на порозі й питала:

– Сергійку, ти теж мене караєш?

Щоб я нарешті відповів:

– Ні, Маріє. Я тебе обійму.

Твій Сергій. Назавжди твій».

P. S. На звороті конверта іншою рукою було дописано: «Отче Сергію, я давно вас пробачила. І досі бережу нашу весільну фотографію. Марія».

«Любов силу гріхів покриває!»

● ВІЧНІ ІСТИНИ

11 цитат зі Святого Письма про подружжя

Віра НАША

Це добре нагадування, що таке шлюб, для всіх пар: і для молодят, і для тих, хто святкує десятиліття свого шлюбу.

1.ТІЛЬКИ СМЕРТЬ НАС РОЗЛУЧИТЬ

«Куди підеш ти, туди піду й я, а де житимеш ти, там житиму й я. Народ твій буде мій народ, а Бог твій мій Бог. Де помреш ти, там помру й я, і там буду похована. Нехай Господь зробить мені так, і так нехай додасть, і тільки смерть розлучить мене з тобою» ***(Рут 1,16-17).***

2. В УСЬОМУ ПОКЛАДАЙТЕСЯ НА БОГА

«Об'яви мені вранці Твою милість, бо я на Тебе покладаюсь. Вкажи мені дорогу, якою слід мені ходити, до Тебе бо підношу свою душу» (Пс 143,8).

3. ЛЮБОВІ НЕ ЗАГАСИТИ!

«Поклади мене печаттю на твоїм серці, печаттю на твою руку, любов бо – як смерть сильна; ревнощі люті, немов пекло. Стріли її – вогненні стріли, правдиве полум'я Господнє! Водам великим любові не вгасити, ані рікам її не затопити! Якби хто за любов віддав скарби свого дому, зазнав би лиш погорди великої!» ***(Пісн 8, 6-7).***

4. ЗАОХОЧУЙТЕ ОДНЕ ОДНОГО ДО ЛЮБОВІ

«І уважаймо один за одним для заохоти до любові й до добрих учинків. Не кидаймо збору свого, як то звичай у деяких, але заохочуймося, і тим більше, скільки більше ви бачите, що зближається день той» ***(Євр 10.24-25).***

5. ПРОЩЕННЯ І МИЛОСЕРДЯ

«Будьте, натомість, добрі один до одного та милосердні, прощаючи один одному, як Бог у Христі вам простив!» ***(Еф 4,32).***

6. ЧОЛОВІКИ, ЛЮБІТЬ СВОЇХ ЖІНОК!

«Чоловіки, любіть своїх жінок, як і Христос полюбив Церкву, і видав себе за неї» ***(Еф 5,25).***

7. СМИРЕННЯ

«В повноті покори та лагідності, з довготерпеливістю, терплячи один одного в любові, стараючись зберігати єдність духа зв'язком миру» ***(Еф 4,2-3).***

8. ЛЮБОВ ПОКРИВАЄ БАГАТО ГРІХІВ

«Насамперед майте велику любов один до одного, бо любов силу гріхів покриває!» ***(1Пт 4,8).***

9. ЛЮБОВ – ДОВГОТЕРПЕЛИВА

«Любов – довготерпелива, любов – лагідна, вона не заздрить, любов не чваниться, не надимається, не бешкетує, не шукає свого, не поривається до гніву, не задумує зла…» ***(1Кор 13,4-5).***

10. ЛЮБОВ – НАЙБІЛЬША

«Тепер же зостаються: віра, надія, любов – цих троє; але найбільша з них – любов!» ***(1Кор 13,13).***

11. КОЛИ ЛЮБИМО, В НАС ЖИВЕ БОГ

«Бога ніхто ніколи не бачив. Коли ми любимо один одного, то Бог у нас перебуває, і любов Його в нас досконала» ***(1Йн 4,12).***

Джерело: credo.pro.

«Кохання – це душа, що народилася вдруге» (ПЛАТОН (427 р. до н.е. – 347 або 348 р. до н.е.) видатний давньогрецький філософ, який був учнем Сократа).

пар, які офіційно реєструють шлюб в Україні, зважуються на таїнство вінчання.

20–25%

Подаруйте своїм коханим неймовірні історії!

ГАЗЕТА З ВІРУСОМ ЛЮБОВІ — ПРОЧИТАЄШ І ЗАКОХАЄШСЯ!!!

Передплатний індекс місячника

«ТАК НІХТО НЕ КОХАВ»: 60779.

Тираж номера: 4604.

VOLYN.COM.UA

Засновник: ТзОВ «Газета «Волинь»

Головний редактор і відповідальний за випуск ЗГОРАНЕЦЬ Олександр Олександрович

Зареєстрована 18 січня 2024 року
Набрана і зверстана в комп'ютерному центрі ТзОВ «Газета «Волинь»
Місцезнаходження видавця: 43025, м. Луцьк, просп. Волі, 13.
Поштова адреса, за якою здійснюється редакційний контроль: вул. Ковельська, буд. 2, м. Луцьк Волинської області., 43016.
E-mail: takvolyn@gmail.com, reklama.volyn@gmail.com
Тел.: 066 82 47 160, 096 77 31 037.
ТзОВ «Газета «Волинь»

п/р A833052990000026007000803281 АТ КБ Приватбанк, МФО 305299, ЄДРПОУ 02471695

Друк офсетний.
Обсяг – 12 сторінок
Реєстраційний номер R30-02487 № 142

Віддруковано: Поліграфічне видавництво «А-Прінт» ТОВ «Дім», м. Тернопіль. Тел.: (0352)52-27-37, (067) 352-18-51, сайт www.a-print.com.ua.

Замовлення **№1609.**

На побачення… до свого чоловіка

● ДО СЛІЗ

Закінчення. Початок – на с. 12

Зореслав СТОЖАР

Фотоколаж: volyn.com.ua / chatgpt.com.

Вона роками їздила за сотні кілометрів, щоб три дні побути щасливою. А чоловік, який колись дарував їй яблука й мовчки кохав, усі ці роки жив через дорогу...

Максим повернувся з фронту навесні. Без однієї ноги. Коли Валентина вперше побачила його біля хвіртки, він незграбно переставляв протез і сердився на власну незграбність.

– Ну що, Валю, – усміхнувся, – тепер танцюрист із мене не дуже.

– Максе…

– Тільки не жалій. Краще скажи, чи яблука любиш досі?

Вона заплакала.

А він відвернувся, наче боявся її сліз більше, ніж власного болю.

* * *

Відтоді Максим іноді заходив допомогти. Полагодив хвіртку. Навчив Данилка їздити на велосипеді. Змайстрував Софійці годівничку для птахів.

Діти називали його дядьком Максимом.

Одного вечора Данилко заснув просто в нього на плечі.

Валентина стояла у дверях і дивилася, як чоловік обережно несе її сина до ліжка.

– Дякую тобі, Максе.

– За що?

– За те, що ти є.

Він опустив очі.

– Я колись дуже хотів почути ці слова від тебе. Тільки в іншому житті.

Вона вдала, що не почула. Бо деякі слова страшно чути саме тоді, коли серце найбільше їх потребує.

* * *

Наприкінці вересня Валентина знову зібрала вишневу валізу.

Андрій чекав у Польщі.

У перший день вони гуляли старими вулицями, тримаючись за руки. Він купив їй квіти, повів до ресторану, обіймав, цілував у волосся.

– Я так скучив, Валю!

Вона притискалася до нього й намагалася повірити, що цієї ніжності вистачить на наступні дев'яносто днів.

На другий день Андрій показував фотографії нової вантажівки. На третій – говорив про майбутню квартиру в Польщі.

– Переїжджай до мене, Валю. Тут спокійніше.

– А мама моя? А наша хата? А діти? Як вони навчатимуться в польській школі, коли й слова польською не знають? Навіщо їм той стрес? У нас у селі навіть повітряної тривоги не чути…

– То що ти пропонуєш?

– Не знаю… Приїдь додому.

Вона вимовила це так тихо, наче не просила чоловіка повернутися, а боялася злякати власну надію.

– Валю, ти ж знаєш, чому я не можу…

– Знаю, Андрію. Ти боїшся.

– А ти не боялася б?

> **Найстрашніша відстань між двома людьми вимірюється не кілометрами. А днями, коли тебе немає поруч із тими, хто найбільше потребує твоєї любові…**

– Боялася б. Я й зараз боюся. Щодня. За тебе, за дітей, за всіх. Тільки, Андрію, чому твій страх має жити за кордоном, а мій – сам виховувати наших дітей?

Він довго мовчав. А потім сказав:

– Ти змінилася.

– Ні. Я просто дуже довго чекала.

* * *

Удома її зустрів жовтень. Дощ висів на голих гілках, мов невиплакані сльози. Вітер перегортав листя на подвір'ї, наче сторінки книжки, у якій хтось забув написати щасливий кінець.

На кухонному столі стояла миска яблук.

– Це дядько Максим приніс! – повідомила Софійка. – І ще сказав, щоб ти не носила важких сумок, бо в тебе спина болить.

Валентина провела рукою по червонобокому яблуку.

І раптом згадала дівчинку, якою була п'ятнадцять років тому.

Ту, що не зрозуміла хлопця, який дарував їй осінь.

…Увечері вона зайшла до Максима. Він сидів біля вікна й ремонтував старий годинник. Той самий, який колись подарував їй на весілля.

– Звідки він у тебе? – здивувалася.

– Данилко приніс. Каже, зупинився.

– А ти полагодиш?

– Спробую.

Вона сіла поруч.

– Максе, а ти шкодуєш?

– Про що?

– Що тоді не сказав мені…

Він усміхнувся сумно.

– Казав, Валю. Просто ти не почула.

За вікном дощ торкався шибки, наче просився погрітися.

– А зараз? – тихо запитала вона.

Максим відклав годинник.

– А зараз ти заміжня. І я не хочу, щоб колись ти згадувала мене як людину, через яку зруйнувалася твоя сім'я.

Валентина заплакала.

– А якщо вона вже зруйнувалася?

– Тоді спочатку зрозумій це сама. Не заради мене. Заради себе.

Він простягнув їй хустинку.

І не торкнувся її руки.

Саме тому їй так нестерпно захотілося, щоб торкнувся.

* * *

Тієї ночі Андрій зателефонував.

– Ну, як ти, моя хороша?

– Нормально.

– Діти сплять?

– Так.

– Ти скучила?

Валентина дивилася у вікно. Навпроти, у Максимовій хаті, ще світилося.

– Андрію, я втомилася бути твоєю дружиною три дні на три місяці.

– Валю…

– Я не прошу тебе перестати боятися. Я прошу перестати робити вигляд, що ми живемо разом.

Він мовчав.

– Я не знаю, чи зможемо ми все повернути, – додала вона. – Але більше не хочу називати очікування сімейним щастям.

– У тебе хтось є? – раптом запитав він.

Валентина заплющила очі.

– У мене є двоє дітей, Андрію. Яким дуже потрібен батько.

І вимкнула телефон.

* * *

Наступної середи Валентина знову постукала в Максимові двері. Нібито прийшла забрати годинник, який він обіцяв полагодити. Але сама розуміла: зовсім не за годинником привели її сюди ноги…»

– Полагодив? – запитала, кивнувши на годинник.

– Так, працює.

– А чому ти його не заводив?

– Хотів, щоб ти сама.

Він поклав годинник їй на долоні.

Тихенько цокнув механізм. Одна секунда. Друга. Третя...

– Максе, – сказала вона, – я поки нічого не можу тобі обіцяти.

– І не треба.

– Мені треба розібратися зі своїм життям.

– Я розумію.

Вона зробила крок до дверей, але зупинилася.

– А ти… ти ще любиш мене?

Максим довго дивився на неї.

– Знаєш, Валю, я на війні навчився однієї речі. Не відкладати важливих слів на потім. Бо потім може просто не бути.

Він усміхнувся.

– Так. Люблю. Але мені не треба, щоб ти вибирала мене з жалю чи самотності.

І Валентина раптом відчула: вперше за багато років від неї ніхто нічого не вимагає.

Ні їхати. Ні обіцяти. Просто дозволяє бути собою.

* * *

…Минуло ще два місяці.

Андрій не повернувся. Вони багато говорили, сварилися, плакали через телефон. Нарешті домовилися не мучити одне одного обіцянками, які не можуть виконати, і почали вирішувати, як житимуть далі та разом дбатимуть про дітей.

А Валентина одного недільного ранку прийшла до Максима. Без валізи. У простій синій сукні, яку колись купувала для поїздки до Польщі.

В руках тримала два яблука.

– Це тобі, Максе.

Він здивувався.

– А чому мені?

– Бо вони на тебе схожі.

– Такі круглі?

– Ні, дурнику. Такі, що навіть осінь біля них теплішає.

Він засміявся.

А потім уперше обійняв її. Обережно. Наче боявся злякати щастя, яке так довго стояло по той бік дороги.

– Валю, – прошепотів, – а ти куди сьогодні збиралася?

– На побачення.

– Куди?

Вона притулилася до його плеча.

– До чоловіка, який навчив мене: кохання – це не три дні раз на три місяці. Це коли тебе чекають щодня.

І вперше за багато років Валентина нікуди не поспішала. Бо її щастя більше не жило за кордоном.

Воно жило через дорогу.

«Кохання – це коли чиєсь щастя важливіше за твоє власне» (Ганс Крістіан АНДЕРСЕН (1805–1875), видатний данський письменник-казкар).

зареєстрованих в Україні шлюбів розпадаються. Такі дані платформи Опендатабот та Міністерства юстиції.

Заскочила з іншою у ліжку та здала поліції

● ЛЮБОВ – ЗЛА!

У Польщі 23-річного українця, який був у розшуку, заарештували та депортують після того, як ображена цивільна дружина здала коханого правоохоронцям

Дмитро ГУЛІЙЧУК

Цей курйозний випадок із нашими співвітчизниками стався в місті Константинув-Лодзький (Південна Польща, юрисдикція повітової поліції в Паб'яніце). Там 34-літня громадянка України викрила свого співмешканця, теж українця, молодшого за неї на 11 років, на гарячому з іншою жінкою. Замість того, щоб влаштувати істерику, вона просто викликала поліцію.

Справа була не лише в особистому розчаруванні: зраджена жінка чудово знала, що її партнер має серйозні проблеми із законом, адже перебуває в розшуку.

Тож поліцейські, які прибули на місце події, перевірили дані чоловіка в своїх базах даних – і з'ясувалося, що українець перебував у розшуку, адже рішенням суду засуджений до 10 днів позбавлення волі.

Тож на зрадника одразу вдягнули кайданки. Однак на цьому його проблеми не закінчилися. Після відбуття покарання українця мають депортувати з Польщі. Це пов'язано з його невиконанням рішення, яке зобов'язує його повернутися до країни походження.

Оскільки Казанові вже виповнилося 23 роки, права на виїзд з України він, скоріше за все, не матиме.

Карикатура: volyn.com.ua / chatgpt.com.

Оце так жіноча помста! Хотів крутити роман одразу з двома, а накрутив собі проблеми з поліцією та депортацією...

«Не обирають, кого кохати. Кохання – як грім: блискавкою в серце» (Карлос КАСТАНЕДА (1925–1998), культовий американський письменник перуанського походження, антрополог і містик).

– стільки закоханих пар в Україні офіційно стали подружжям у День святого Валентина 14 лютого 2026 року.

1 248

Одна любов на все життя Софії Ротару

Фотоколаж: volyn.com.ua / ChatGPT.com.

Для мільйонів шанувальників вона була зіркою, а для нього – коханою Софією. На фотоколажі угорі праворуч – Софія Ротару з їхнім сином Русланом.

● НІХТО, КРІМ ТЕБЕ

Чому знаменита співачка більше не вийшла заміж після смерті чоловіка

Лія ЛІС

Легендарну, нині 79-річну співачку Софію Ротару звикли бачити на сцені, де вона збирала великі зали й виконувала пісні, знайомі кільком поколінням слухачів. Однак не всі знають, що за її успіхом стояла людина, з якою вона ділила не лише сімейне життя, а й роботу. Це – її чоловік Анатолій Євдокименко (1942–2002).

ВІН ЗАКОХАВСЯ В НЕЇ ЩЕ ДО ЗНАЙОМСТВА

Історія Софії Ротару й Анатолія Євдокименка почалася доволі незвично. Коли майбутній чоловік співачки проходив військову службу в далекому Нижньому Тагілі (призвався, будучи студентом Чернівецького університету та трубачем), у 1965 році він побачив її фотографію на обкладинці журналу «Україна» (коли 18-літня Софія Ротару перемогла на Республіканському фестивалі народних талантів).

Це було кохання з першого погляду. Анатолій показував журнал усім своїм друзям: «Подивіться, які красуні на нашій Буковині!», а потім вирізав фотографію і повісив над своїм ліжком у казармі. На той момент він для себе вже остаточно вирішив, що коли повернеться до рідних Чернівців – обов'язково знайде її.

І справді, після армії Анатолій Євдокименко приїхав до Чернівців і насамперед дізнався в музичному училищі адресу гуртожитку, де жила прекрасна незнайомка. Він кожного вечора навідувався під її вікна.

Аж два роки Софія відмовляла залицянням наполегливого юнака, а подругам казала: «З міськими не зв'язуватимуся. Вийду заміж тільки за свого, простого сільського парубка. А якщо не за сільського, то за молдаванина».

Спочатку Ротару просто не звертала на Анатолія уваги, а потім почала посилати до нього на побачення своїх подруг. «Ми з дівчатами так сміялися над бідним Толиком. Вони мені навіть казали: «Чого ти знущаєшся над юнаком?!».

І одного прекрасного дня сталося диво: «Я йшла з подругою, **– *згадує Софія Михайлівна,*** – подивилася на нього – і не знаю, що трапилося. Побачила його очі й мурашки побігли по тілу. І я все зрозуміла – закохалася. Він мені знову призначив побачення, хоч був упевнений, що я не прийду. А я тільки й чекала завтрашнього дня. І все, пропала… Досі згадую найщасливіший момент у своєму житті: мій коханий попросив моєї руки і я виходжу заміж!!! Три дні і три ночі гуляло на нашому весіллі село, музиканти грали впереміж українські та молдавські пісні. Все було так чудово і неповторно!».

Одружилися Софія Ротару та Анатолій Євдокименко 22 вересня 1968 року. Медовий місяць вони провели в студентському гуртожитку в Новосибірську, куди Анатолій поїхав на виробничу практику.

«ТОЛЯ – ЦЕ ЧОЛОВІК, ЯКИЙ «ЗРОБИВ» МЕНЕ, СОФІЮ РОТАРУ»

Анатолій Євдокименко став не лише чоловіком Софії Ротару, а й художнім керівником ансамблю «Червона рута», який створив, і режисером її концертних програм. Він допоміг розкрити її талант та сформувати унікальний сценічний стиль.

«Толя – це чоловік, який «зробив» мене, Софію Ротару, **– *постійно наголошує співачка***. – Ви самі розумієте, що таке 30 років бути керівником на естраді: все – на його голову. І я тільки тепер розумію, який подарунок мені зробила доля. Я завжди могла порадитися з чоловіком про репертуар, вибір пісень, сценічних костюмів. Він був для мене всім: продюсером, режисером, порадником, критиком, охоронцем, директором. Усі ці роки я відчувала його плече, мені не потрібно було озиратися назад – я знала, що тил мій забезпечений, завжди відчувала, що за мною – стіна. Ми завжди були рівноправні. Він був прекрасним музикантом, художнім керівником ансамблю, постановником усіх моїх концертів. І я завжди підкреслювала, що мій чоловік – повноправний співавтор усіх моїх досягнень!»

…У вересні 2026-го, через 58 років після весілля, співачка поділилася архівною світлиною. На ній вона позує у білій сукні та фаті поруч із нареченим.

«ЄДИНОМУ, ЯКИЙ, НА ЖАЛЬ, НІКОЛИ НЕ ПОВЕРНЕТЬСЯ...»

Попри популярність співачки, подробиці її приватного життя рідко ставали темою для публічного обговорення. Софія Ротару та Анатолій Євдокименко виховували сина Руслана, а згодом у родині з'явилися онуки – Анатолій і Софія.

Руслан Євдокименко пов'язав своє життя з продюсерською діяльністю та працював із матір'ю. Так сім'я залишалася частиною професійного світу артистки, хоча сама Ротару не прагнула постійно виставляти особисті обставини напоказ.

Її шлюб із Євдокименком тривав 34 роки. За цей час вони стали не просто подружжям, а людьми, які знали одне одного в різних життєвих ролях – удома, на роботі та за лаштунками концертів.

> **Він пішов із життя, але не з її серця. Бо справжнє кохання не закінчується прощанням. Воно просто вчиться жити у спогадах…**

На жаль, у 2002-му році Анатолій Євдокименко помер після четвертого інсульту. Йому було 60 років.

«Наша професія зношує організм, він не витримує таких переживань. У Толі завжди був дуже високий тиск – 220 на 120 постійно. Але він не хотів лікуватися, говорив: «Та встигнемо…» **– *згадувала зіркова співачка.***

Після смерті чоловіка артистка на певний час відійшла від активної концертної діяльності, але згодом повернулася до музики.

Однак нової сім'ї вона більше не створила. Ротару не виходила заміж удруге, і Євдокименко залишився її єдиним чоловіком.

До речі, після повернення на сцену перший зі своїх нових альбомів вона так і назвала – «Єдиному».

Альбом відкривається присвяченням Софії Ротару «Чоловікові, Художникові і Людині – АНАТОЛІЮ ЄВДОКИМЕНКУ»:

«Єдине і вічне кохання всього мого життя. Він так довго, настирливо і красиво добивався цього кохання....

Почуття, окрилене загальною любов'ю до музики і пісень молодих буковинських композиторів. Перші виступи, перші спільні перемоги – все це ще більше об'єднало нас.

Він був прекрасним чоловіком – ніжним та уважним, талановитим трубачем, музикантом від Бога. Високий і ніжний голос його труби завжди звучить у моїй душі, у моїх піснях. Саме він знайомив мене з талановитими композиторами, знаходив для мене найкращі пісні. У них – наше кохання, мрії, все наше життя. І нехай вони стануть присвяченням тому Єдиному, який, на жаль, ніколи не повернеться...

Але залишається Пам'ять, адже музика і справжнє кохання – вічні!»

● УСМІХНІТЬСЯ!

☺♥☺

Чоловіки – як миші. Окремо дивишся – гарненьке, зворушливе звірятко, а як удома заведеться – відразу ж хочеться отруїти!

☺♥☺

Чим справжні чоловіки відрізняються від звичайних? Від звичайних голова болить, а від справжніх – крутиться!

☺♥☺

Осінь. Відпочивши та набравшись сил на дачах, пенсіонери повертаються до поліклініки.

☺♥☺

– Сьомо, а що в тебе було найобразливіше за все життя?

– Образливо, Фімо, це коли ти на роботі, а сусід надсилає SMS із проханням займатися сексом тихіше!

☺♥☺

Старість починається тоді, коли більше грошей витрачається на підтримку здоров'я, ніж його руйнування.

☺♥☺

Я не для того в дитинстві вчилася ходити та розмовляти, щоб, вийшовши заміж, сидіти та мовчати!

☺♥☺

Для збереження гарної фігури жінці потрібно лише три речі: тренажер, масажер та залицяльник.

☺♥☺

Вчора доводила чоловікові, що вмію мовчати. Зірвала голос.

☺♥☺

«Ти віриш: що хоча б у вікні хтось рідний тобі а є...»

«Старість не захищає від кохання, але кохання захищає від старості» (Коко ШАНЕЛЬ (1883–1971), французька кутюр'єрка, реформаторка моди XX століття).

– стільки українських пар одружилися 26 червня 2026 року, обравши красиву дзеркальну дату – 26.06.2026.

2 528

Як дід Павло і бабця Ганя попалилися… на малиновому варенні

● ЖИТТЯ – ЯК СЕРІАЛ

Закінчення.
Початок – на с. 12

Остап ЧЕРЕШНЯ

…Але саме тієї миті у двері постукали. На порозі стояла Палажка.

– Ганю, позич солі!

– У тебе що, сіль закінчилася?

– Ні. Просто хотіла побачити, чи Павло вже тут.

І тут Палажка помітила на столі дві чашки, тарілку з хлібом і відкриту банку малинового варення.

– Ага-а-а! Попалися, голуб'ята!

– На чому?! – обурилася Ганя.

– На малиновому варенні! Я ж казала Зіні, що не може чоловік щовечора ходити по варення, якщо в нього вдома є цукор!

Павло поважно підвівся.

– Палажко, передай усьому селу: ми з Ганею женимося!

– Ой, лишенько! – схопилася та за серце. – А весілля коли?

– У суботу.

– А горілка буде?

– Буде чай.

– А закуска?

– Малинове варення.

– То яке ж то весілля?!

– Здорове, – відрізала Ганя. – Бо нам ще до ста років жити!

…І Палажка помчала розносити новину швидше, ніж сільський інтернет передає фотографії.

У суботу весілля таки відбулося.

Наречена була в бузковій сукні, наречений – у новому костюмі, який купив ще на весілля онуки, але так і не вдягнув, бо перед тим з'їв забагато голубців.

Дід Степан виголосив тост:

– Бажаю молодим, щоб їхнє кохання було міцніше за Павлову самогонку!

– Яку самогонку?! – обурився Павло.

– Ту, яку ти від Гані під сіном ховаєш!

Гості зареготали.

А Палажка не втрималася:

– Ганю, скажи чесно: як ти його причарувала?

Бабця хитро примружилася.

– Малиновим варенням.

– І все?!

– Ні, Палажко. Ще добрим словом.

– А я своєму Петрові і варення давала, і добре слово казала!

– А яке слово?

– «Щоб ти пропав, ледацюго!»

– Ну, то не дивно, що не подіяло!

…А пізно ввечері, коли гості розійшлися, Павло з Ганею залишилися вдвох.

Вона поставила на стіл дві чашки чаю й останню баночку малинового варення.

– Павлусю, а ти мене справді любиш?

– Люблю, Ганнусю.

– А як варення закінчиться?

– То любитиму без варення.

– А як кашель мине?

– То цілуватиму без перерви на кашель.

– А як я постарію?

Павло лагідно взяв її за руку.

– Ганнусю, ти вже постаріла.

– Ах ти ж старий шкарбанець!

– Але я ще більше постарів. То нам із тобою вже нічого боятися.

Ганя притулилася до його плеча.

– Знаєш, Павлусю, а я ж думала, що після Василя моє серце вже ніколи нікого не полюбить…

> **У сімдесят років кохання вже не метелики в животі. Це коли є кому намазати варення на хліб… і з ким доїсти останню банку!**

– А бачиш – полюбило.

– Тебе, старого ненажеру.

– Зате твого.

За вікном тихо шелестіло листя малини.

…А наступного ранку Палажка знову принесла до магазину сенсацію:

– Людоньки! Павло вчора всю ніч у Гані був!

– Та вони ж одружилися! – здивувалася продавчиня.

– То що з того?! Я ж мушу людям новини розказувати!

…Аж тут до магазину зайшов сам Павло.

– Зіно, дай мені десять кілограмів цукру!

Палажка аж підскочила.

– Господи! Навіщо тобі стільки?!

Дід поправив кашкета й гордо промовив:

– Бо моя Ганнуся сказала, що відтепер варитиме малинове варення не тільки від кашлю, а й для кохання!

– І що, помагає?!

– Ще й як! Тільки, Палажко, не всім. Треба, щоб серце було солодше за варення!

…А вже наступного дня у Великих Піріжках із магазину зник увесь цукор. Бо кожна бабця вирішила перевірити, чи не завалялося десь поблизу її власне пізнє кохання.

І тільки дід Степан довго стояв біля порожньої полиці та бурмотів:

– От халепа… А я ж думав, що то Павло до Гані не просто так ходить…

Фотоколаж: volyn.com.ua / chatgpt.com.

Пів століття мовчали про своє кохання, а потім надолужили все за одне літо! І тепер бабця Ганя варить варення не лише від кашлю, а й для щастя. Бо її Павло – хоч і старий ненажера, зате... свій!

● ЦИТАТНИК

Елізабет ТЕЙЛОР (1932–2011), легендарна голлівудська акторка, яка була заміжня 8 разів із 7 різними чоловіками (з актором Річардом Бертоном була одружена двічі) про вірність у шлюбі:

«Я спала тільки з тими, за кого була заміжня. Багато жінок можуть похвалитися тим же?»

Фото: uk.wikipedia.org

РЕКЛАМА

Оголошення

Жінка похилого віку сподівається зустріти людину поважного віку, яка живе в місті Луцьку, щоб спілкуватися, спільно робити домашню роботу і разом проводити вільний час.

Телефонуйте: 097 86 455 10

volyn.com.ua

Час передплати газет на 2027 рік настав! Будьте з нами!

З нами – дуже ЦІ-КА-ВО!

Цікава газета на вихідні
Від каструль до ремонту інструментів! Диво-майстриня з маленького містечка дивує всю Україну с. 2
Екстрасенс збрехала згорьованій сестрі про «розірване тіло» брата-воїна с. 7

ТАК ніхто не КОХАВ
А в отця Петра – 7 доньок! Цими днями його дружина – імость Наталія – знову стала мамою у 46 років с. 8
Прокляття за любов! Ворожка ж попереджала: за це кохання доведеться розраховуватися... І рахунок прийшов через роки. с. 16

Цікава Читанка
Зі штучним серцем народила дитину! «Люди дивуються, що у мене немає пульсу» с. 6
З милим рай – і в африканському шалаші! с. 8

Тижневик «Цікава газета на вихідні» Передплатний індекс: 60307
Місячник «Так ніхто не кохав» Передплатний індекс: 60779
Місячник «Цікава читанка» Передплатний індекс: 38036

«Без тебе я – як птиця без крила, як день без сонця, як весна без цвіту…»

● ЖИТТЯ ЯК СЕРІАЛ

Щовечора Марія накривала стіл на двох. Хоч уже третій рік знала: чоловік більше ніколи не переступить порога їхнього дому… Коли Микола був живий, він називав її Весною. – Бо ти, Марійко, навіть посеред зими вмієш зробити так, щоб у хаті зацвіли яблуні. Вона сміялася: – А ти тоді хто? – Я? Твій квітень. Без мене ж весна не настане!

Василина ПИСАНКА

Вони прожили разом тридцять чотири роки. Виростили доньку, посадили сад, збудували хату. І жодного разу Микола не забув принести Марії квіти на річницю весілля.

Навіть коли не було грошей, приносив польові.

– Тримай, Весно. Це тобі від твого Квітня.

А потім прийшла війна.

Миколі було п'ятдесят шість. Він міг залишитися вдома, але пішов добровольцем.

– Хто ж тоді наш сад боронитиме, Марійко? – сказав на прощання.

Останній раз телефонував у березні.

– У нас тут уже тепло. Скоро й у вас яблуні зацвітуть.

– Приїжджай, Колю. Я без тебе не можу.

– Приїду, Весно. Обов'язково приїду.

Він не повернувся.

* * *

Після похорону Марія перестала заходити в сад. Не могла дивитися на яблуню, яку вони посадили в день народження доньки.

А ще перестала відчиняти чоловікову шафу.

Там висіла його святкова сорочка. У кишені лежала записка, яку вона знайшла лише через рік.

«Марійко, якщо колись тобі стане дуже сумно, вийди в наш сад. Я там посадив тобі одну таємницю. Твій Квітень».

> **Тільки чому ж, Колю, ти не навчив мене, як обійняти спогад?..**

Вона довго шукала. Обійшла кожне дерево, кожен кущ.

Нічого.

Аж поки сусідська дівчинка Соломійка не запитала:

– Тітко Маріє, а чого у вас за хатою троянда сама росте?

Марія завмерла.

За старою лавкою, де вони любили сидіти вечорами, пробивався молодий кущ.

Вона згадала, як перед війною Микола щось копав біля лавки.

– Що там робиш?

– Весну саджу, – засміявся тоді.

Троянда зацвіла в червні. Великими білими квітами.

Марія вперше за довгий час усміхнулася.

* * *

Того вечора вона взяла чистий аркуш паперу й написала чоловікові листа.

«Мій Квітню!

Фото: volyn.com.ua / gmail.com.

Щовесни біла троянда розквітає біля їхньої лавки. Марія знає: чоловік уже ніколи не повернеться. Але його любов і досі живе в кожній пелюстці...

Без тебе я – як птиця без крила, як день без сонця, як весна без цвіту.

Я навчилася сама колоти дрова. Навчилася лагодити кран. Навіть твою стареньку машину завела.

Тільки жити без тебе ніяк не навчуся.

Знаєш, сьогодні зацвіла твоя троянда. І я раптом зрозуміла, чому ти посадив її там, де ми сиділи разом.

Ти хотів, щоб мені було куди приходити на побачення з тобою.

Тільки чому ж, Колю, ти не навчив мене, як обійняти спогад?..»

Папір намок від сліз.

Вона поклала листа під вазон біля вікна.

А вранці приїхала донька з маленьким онуком.

– Бабусю, ходімо в сад! – потягнув її за руку п'ятирічний Назарчик.

Біля троянди хлопчик раптом зупинився.

– А дідусь знає, що вона зацвіла?

Марія присіла перед онуком.

– Думаю, знає, сонечко.

– То чого ти плачеш?

– Бо дуже за ним сумую.

Хлопчик обережно витер їй сльозу.

– А ти не плач. Дідусь же залишив тобі квіти. Значить, хотів, щоб ти раділа.

І тоді Марія заплакала ще дужче.

Але вперше за три роки це були не тільки сльози горя.

* * *

Увечері вона накрила стіл.

Поставила одну тарілку.

А другу, чоловікову, обережно прибрала до шафи.

Не тому, що забула.

А тому, що зрозуміла: любов не зникає, коли перестаєш чекати неможливого.

Потім вийшла в сад, торкнулася білої троянди й прошепотіла:

– Знаєш, Колю, я все одно вчуся літати. Бо ти колись навчив мене любити небо…

Вітер лагідно ворухнув пелюстки.

І Марії здалося, що вона знову чує його голос:

– Ну от, Весно моя. Тепер цвіти…

«Якщо ти любиш – відпусти. Якщо воно твоє – воно повернеться»
(Габрієль Гарсія МАРКЕС (1927–2014), видатний колумбійський письменник і політичний діяч, лауреат Нобелівської премії з літератури 1982 року).

30%
– стільки людей переживали справжнє пристрасне кохання двічі. За даними дослідження Інституту Кінсі (США), 28% відчули його лише один раз.

Фотоколаж: volyn.com.ua / ChatGPT.com.

Лише тепер я нарешті навчилася говорити «ні» іншим, щоб частіше говорити «так» собі. І зрозуміла: це не егоїзм, а повага до власного життя.

Після 50-ти я перестала виправдовуватися за ці 7 речей

● СЕ ЛЯ ВІ

І жити стало легше

Марія МРІЯ, zyttia.org

1. ЧОМУ Я НЕ БЕРУ СЛУХАВКУ

Якщо не відповідаю, значить, зараз зайнята, відпочиваю або просто не маю настрою розмовляти. Передзвоню, коли зможу приділити людині увагу. Телефон у моїй кишені не означає, що я цілодобово чергую біля нього.

2. ЧОМУ Я НЕ ХОЧУ ГОСТЕЙ

Іноді моя ідеальна субота – це стара футболка, волосся, зібране абияк, чай і кілька серій улюбленого серіалу. Без миття підлоги, святкового сервізу й термінового запікання курки, бо «ми до тебе на годинку».

Я люблю спілкування. Але люблю й вечори, коли вдома тихо, а від мене нічого не чекають.

3. ЧОМУ Я НЕ ПОЗИЧАЮ ГРОШЕЙ

На ці гроші в мене є власні плани. І я більше не хочу потім соромитися нагадати про борг, ніби це я зробила щось незручне.

> **Телефон у моїй кишені не означає, що я цілодобово чергую біля нього.**

Мені вистачає простого: «Цього разу позичити не зможу». Показувати виписку з рахунку й доводити, що маю достатньо поважну причину, я не збираюся.

4. ЧОМУ Я НЕ СПІЛКУЮСЯ З ДЕЯКИМИ РОДИЧАМИ

Від слів «Ми ж рідня» образливі зауваження не стають менш болючими. А після чергового «Хто ж тобі правду скаже, як не ми?» не завжди хочеться приїжджати на наступне родинне застілля.

Я можу побажати людині добра й водночас тримати відстань. Спільне прізвище не зобов'язує мене роками терпіти неповагу.

5. ЧОМУ Я НЕ ЗБИРАЮСЯ ХУДНУТИ НА ЧИЄСЬ ПРОХАННЯ

Моє тіло – не тема для обговорення за святковим столом. Особливо, коли я прийшла скуштувати вареників і побачитися з близькими, а не вислухати оцінку своєї талії.

Про своє самопочуття я подбаю. А непрохані поради про те, скільки мені їсти, можна залишити при собі.

6. ЧОМУ Я ВИТРАЧАЮ ГРОШІ НА СЕБЕ

Хороший крем, зручні черевики, поїздка на кілька днів у Карпати чи кава з десертом у затишній кав'ярні – я можу собі це дозволити в межах свого бюджету.

І мені більше не потрібно спершу переконуватися, що всі навколо отримали все бажане, а вже тоді купувати щось собі на решту. Мої потреби теж заслуговують на місце в сімейних планах.

7. ЧОМУ Я ЗМІНИЛАСЯ

«А раніше ти була іншою…»

Звісно. Раніше я могла три години слухати чужі скарги, навіть коли сама ледве трималася від утоми. Погоджувалася, щоб нікого не образити. Вибачалася за відмову й вигадувала причини, бо власного «не хочу» мені здавалося замало.

Тепер я краще знаю свої сили й ціную свій час. Можу вислухати, допомогти, підтримати – коли маю на це можливість і бажання.

Після п'ятдесяти я нарешті зрозуміла: поважати інших можна й без того, щоб постійно поступатися собою.

Ти колись запитував маму, як вона насправді?

● ПОКИ НЕ ПІЗНО...

Не про те, чи вона вже поїла і чи знову болить спина. А про те, що відбувається в неї на душі

Василина ПИСАНКА

Фотоколаж: **volyn.com.ua / ChatGPT.com.**

Мама все життя запитувала: «Як ти, дитино?» А їй самій іноді так хочеться почути: «Мамо, а як ти?..»

Бо навіть найсильніша мама іноді мріє хоча б ненадовго сховатися від усього світу. Та не може – звикла тримати все на собі.

Вона вміє розтягнути до зарплати те, чого не вистачає. Вислуховує чужі негаразди, хоча власні вже стоять клубком у горлі. Ховає сльози за зачиненими дверима, а потім виходить на кухню з усмішкою й ставить чайник, ніби нічого не сталося.

Мама теж утомлюється. Плаче, коли ніхто не бачить. Боїться, відкладає мрії, мовчить про біль, який давно носить у собі.

І все одно встає й робить те, що треба. Навіть коли сил майже не залишилося.

Коли біда трапляється з тобою, вона відсуває свої справи й поспішає допомогти. Коли ти плачеш – заспокоює, навіть якщо їй самій хочеться розридатися. Коли бракує грошей – шукає спосіб викрутитися.

А якщо спитати: «Мамо, як ти?» – часто почуєш звичне: «Та все добре, дитино». Навіть тоді, коли їй зовсім не добре.

> **Ми так звикли до її турботи, що часто забуваємо: за словами «У мене все добре» може ховатися цілий океан невиплаканих сліз…**

Мамі не завжди потрібні дорогі подарунки чи особливі слова. Іноді достатньо зупинитися, подивитися їй у вічі й запитати:

«Мамо, а ти як? Що в тебе на серці?»

Не колись. Не наступного тижня. Зроби це сьогодні.

Бо маминому серцю теж потрібні відпочинок і турбота. А твої обійми, можливо, стануть саме тим, чого їй зараз бракує.

Усе почалося з кактуса, а закінчилося... букетом хризантем

● НЕВИГАДАНА ІСТОРІЯ

Як одна усмішка обійшла ціле місто й повернулася додому

Марія МРІЯ, zyttia.org

Фотоколаж: **volyn.com.ua / ChatGPT.com.**

Іноді достатньо однієї усмішки, щоб змінити чийсь день. А іноді вона проходить через десятки сердець, щоб урешті зігріти твоє власне...

Марина саме ставила чайник, коли помітила на підвіконні щось незвичайне. Її кактус зацвів.

Чотири роки він стирчав у горщику – колючий, упертий і нічим не примітний. А тепер збоку розкрилася ніжна рожева квітка. Така несподівана, що Марина навіть нахилилася ближче: справжня?

«А кажуть, у мене важкий характер, – подумала вона. – Холодна, колюча, слова доброго не дочекаєшся. Ну не може ж у зовсім нестерпної людини зацвісти кактус!»

Від цієї безглуздої, але приємної думки захотілося всміхнутися. І навіть понеділок уже не здавався безнадійним.

У переповненому трамваї Марина не втрималася на повороті й наступила на черевик чоловікові поруч. Той мав такий вигляд, ніби ще до восьмої ранку встиг посваритися з усім світом.

Зазвичай вона про всяк випадок першою кинула б щось різке. Але цього разу усміхнулася:

– Ой, вибачте. Тут триматися хіба що за повітря. Хочете, наступіть мені у відповідь – будемо квити.

Чоловік уже набрав повітря для обуреної промови. Та подивився на неї, кліпнув і тільки буркнув:

– Та нічого. Буває.

За кілька зупинок він вийшов і зайшов до маленької крамнички по газету та пляшку води. Продавчиня помилилася з рештою.

Іншого дня він неодмінно запитав би, чи всіх покупців тут так обраховують. А тепер раптом почув власний голос:

– Перерахуйте, будь ласка. Не страшно. Я до другої кави теж із цифрами не дуже товаришую.

Продавчиня зніяковіло всміхнулася, перепросила й віддала решту.

Невдовзі до крамнички зайшов дідусь Петро з сусіднього будинку. Він регулярно купував хліб і довго розглядав газети на прилавку, хоча брав їх нечасто.

Продавчиня глянула на стос старих номерів, які вже збиралася віддати на макулатуру.

– Петровичу, заберіть, якщо хочете. Тут і кросворди, і про садок. Без грошей, вони вже не продаються.

Дідусь перепитав, чи точно можна, подякував і пішов додому з цілим оберемком читання під пахвою.

На сходах зустрів сусідку з поверху вище. Поруч із нею підстрибувала донечка з рюкзачком, до якого був причеплений плюшевий заєць.

Зазвичай Петрович нагадував, що стеля в нього тонка й вечорами хотілося б тиші. Сусідка вже приготувалася вибачатися. Але він несподівано сказав:

– Ого, як ваша мала виросла! Недавно ж іще за руку по сходах водили. А тепер он сама маму підганяє. Гарного тобі дня, красуне!

Дівчинка засміялася. Її мама теж усміхнулася – спершу здивовано, а потім щиро.

Відвівши доньку до садочка, вона поспішила на роботу в реєстратуру поліклініки. І навіть черга біля віконця того ранку не зіпсувала їй настрою.

Ближче до обіду прийшла літня жінка. Довго шукала в сумці папірець, поправляла окуляри, а тоді

> **Ніколи не знаєш, коли твоє добро постукає у власні двері…**

з'ясувалося: на прийом її записали на завтра.

– Ой, доню… А я ж два автобуси проїхала. Думала, сьогодні…

Працівниця реєстратури вже хотіла пояснити, що запис є запис. Але натомість сказала:

– Ви поки присядьте. Я запитаю лікаря. Якщо буде вільна хвилинка, може, прийме вас сьогодні.

Лікар погодився прийняти жінку після записаних пацієнтів.

Коли вона нарешті сіла навпроти нього, то не почала нарікати на чергу й вимагати ліків від усього одразу. Поклала сумку на коліна й тихо промовила:

– Дякую, що прийняли. Я розумію, молодість мені не повернете. І все, що болить, за один раз не вилікуєте… Просто іноді так страшно самій. Хочеться, щоб хтось вислухав і пояснив, що зі мною.

Лікар відклав ручку.

– Розповідайте. Що вас найбільше турбує?

Вона пішла, а він іще не раз протягом дня згадував її слова.

Увечері дорогою додому лікар раптом подумав, як багато сил витрачає на суперечки, змісту яких уже й сам не пам'ятає. На образливе мовчання. На бажання неодмінно довести, що має рацію.

І звернув до магазину.

Купив невеликий торт із кремовими квітами, а в кіоску поруч – букет хризантем. Поки дістався потрібного будинку, коробка трохи нахилилася, кремові квіти з'їхали набік, а справжні пом'ялися під пахвою.

Він піднявся на третій поверх і подзвонив.

Марина відчинила двері й завмерла.

– Привіт, – сказав він. – Я тут подумав… Ми вже тиждень не розмовляємо. І через що? Через те, хто яким тоном щось сказав? Я був різкий. Пробач.

Він ніяково підняв коробку.

– Ось. Хотів принести гарний торт, але, здається, приніс смачний. Краса дорогою постраждала. І квітам теж дісталося. Може, ще врятуємо?

Марина подивилася на букет, потім на нього. Кутики її губ здригнулися.

– Урятуємо. Зараз підріжемо стебла, поставимо у воду. А торт узагалі не скаржиться.

Вона відступила, пропускаючи його до квартири, і раптом пожвавішала:

– Слухай, а я тобі щось покажу. Ти не повіриш!

Узяла його за руку й повела на кухню.

– Уявляєш, сьогодні вранці прокидаюся, дивлюся на підвіконня… А мій кактус зацвів.

Марина так і не дізналася, яку довгу дорогу пройшла її ранкова усмішка, перш ніж повернутися до неї з пом'ятими хризантемами й трохи перекошеним тортом.

«Кохати й бути коханим – це відчувати сонце з обох боків» (Девід ВІСКОТТ (1938–1996), американський психіатр, письменник, бізнесмен і медійний діяч).

14% опитаних зізналися, що ніколи в житті не відчували справжнього пристрасного кохання. При цьому 11% мали такий досвід чотири або більше разів.

Фотоколаж: **SBCNews.com / volyn.com.ua / ChatGPT.com.**

Метью Джексон встиг подарувати незнайомій жінці Джеймі-Лінн Найтен не лише допомогу, а й віру в людську доброту. І ця доброта пережила його самого...

Останній день ангела

● СВІТ ВРЯТУЄ ДОБРОТА!

Хлопець оплатив покупки незнайомої втомленої мами, не знаючи, що йому залишилося жити всього 24 години

Ця історія – одна з найвідоміших і найбільш щемливих історій про людську доброту, яка сколихнула світ у листопаді 2015 року. Вона відбулася в американському місті Сан-Дієго (штат Каліфорнія), і довела, що один маленький вчинок може залишити по собі вічний слід

Олесь ВЕРНИГОРА

ВАЖКИЙ ВЕЧІР У СУПЕРМАРКЕТІ

Усе почалося ввечері 10 листопада 2015 року. Джеймі-Лінн Найтен, молода мама, повернулася додому після виснажливої подорожі до Канади. Вона була вкрай втомленою, а на руках у неї плакало немовля – її 5-місячний син, у якого саме різалися зубки.

Вона заїхала до місцевого супермаркету *Trader Joe's,* щоб купити найнеобхідніші продукти на суму близько **200 доларів.** Коли підійшла її черга на касі, Джеймі-Лінн спробувала розрахуватися своєю канадською кредитною карткою.

Проте банк заблокував транзакцію з міркувань безпеки через зміну країни. Картку відхилило раз, потім вдруге. Джеймі-Лінн почала панікувати. Малюк плакав, позаду неї стояла довга черга втомлених людей, а вона почувалася безпорадною, розуміючи, що зараз доведеться відкладати всі продукти назад.

«ПРОСТО ПООБІЦЯЙ МЕНІ…»

У цей момент до каси підійшов молодий чоловік, який стояв за нею. Це був 28-річний **Метью Джексон,** який працював персональним фітнес-тренером. Він не виказував роздратування через затримку, а навпаки – щиро посміхнувся і спокійно сказав касиру: **«Я заплачу за це».**

Джеймі-Лінн була шокована. Вона спочатку відмовлялася, адже сума була чималою, і наполягала, що просто залишить покупки. Але Метью лагідно наполіг на своєму, заспокоїв її, дістав власну картку та оплатив увесь рахунок.

Вона розплакалася від полегшення та вдячності. Опинившись на парковці, Джеймі-Лінн наздогнала Метью. Вона благала його дати свій номер телефону, адресу чи хоча б прізвище, щоб повернути гроші, як тільки розблокують її картку.

Метью категорично відмовився від грошей. Він назвав лише своє ім'я – Метью – і сказав слова, які змінили все:

«Просто пообіцяй мені, що коли матимеш можливість – зробиш те саме для когось іншого. Передай це добро далі».

Вони обійнялися, і Метью пішов. Джеймі-Лінн повернулася додому з думкою, що зустріла справжнього ангела.

СТРАШНА ЗВІСТКА

Джеймі-Лінн не могла заспокоїтися, доки не знайде спосіб віддячити. Знаючи його ім'я та те, що він працює тренером у місцевому залі LA Fitness, через тиждень вона зателефонувала туди. Вона хотіла поговорити з його керівництвом, розповісти, який неймовірний чоловік у них працює, та попросити допомогти передати йому подарунок.

Коли вона розповіла менеджеру на ім'я Анджела історію про супермаркет, **у слухавці запанувала тиша, а потім почувся плач.**

Крізь сльози менеджер відповіла: **«Метью більше немає. Він загинув».**

> **Він заплатив за покупки незнайомої жінки й попросив лише про одне: «Коли матимеш можливість – зроби так само для когось іншого».**

Всього через 24 години після їхньої зустрічі в магазині – пізно ввечері 11 листопада 2015 року – Метью Джексон їхав у автомобілі разом із двома друзями. Водій не впорався з керуванням, і машина на швидкості врізалася в дерево. Друзі Метью вижили, отримавши травми, але сам Метью загинув на місці. День, коли він оплатив продукти Джеймі-Лінн, став його останнім повним днем життя.

СПАДЩИНА МЕТЬЮ (MATTHEW'S LEGACY)

Джеймі-Лінн була абсолютно спустошена цією новиною. Вона відчула, що просто зобов'язана виконати його останнє прохання, але тепер – у значно більшому масштабі.

Вона знайшла контакти мами Метью, Лі Сміт, і розповіла їй про вчинок сина. Для матері, яка щойно втратила дитину, це стало неймовірною втіхою. Вона плакала і казала, що саме таким Метью і був усе життя – він завжди допомагав іншим, навіть коли сам мав небагато.

Щоб увічнити пам'ять про хлопця, Джеймі-Лінн створила сторінку у Facebook під назвою **«Matthew's Legacy» (Спадщина Метью)**. Вона описала все, що сталося, і закликала людей по всьому світу робити випадкові вчинки доброти в пам'ять про Метью Джексона.

Історія миттєво стала вірусною. Про неї написали найбільші світові ЗМІ (BBC, CNN, NBC). Тисячі людей з різних куточків планети почали викладати фотографії з хештегом **#MatthewsLegacy,** показуючи, як вони оплачують каву незнайомцям, купують обіди бездомним, залишають чайові або допомагають на дорогах.

Метью Джексон прожив коротке життя, але завдяки Джеймі-Лінн Найтен його останнє прохання запустило ланцюжок добра, який триває й досі. Його історія стала символом того, що навіть найменший вияв милосердя може пережити саму людину.

А ви знаєте таких людей-ангелів в Україні? Якщо так, то напишіть нам про них на адресу: поштову – 43016, вул. Ковельська, 2, м. Луцьк, Волинська обл., газета «Так ніхто не кохав» або електронну – tak.volyn@gmail.com . І не забудьте зробити хоча б маленький донат на ЗСУ – кожна гривня б'є по кровопивці путіну.

P.S. ***Друзі, на продовження теми рекомендуємо вам переглянути знаменитий драматичний фільм «Заплати іншому» (Pay It Forward, 2000). Це стрічка спонукатиме вас зробити цей світ кращий. Навіть попри війну.***

Чому дружини перестають любити своїх чоловіків?

● ПСИХОЛОГІЯ ВЗАЄМИН

Чого насправді бракує людям у шлюбі: кохання, довіри чи… свободи?

Кажуть, що східні шлюби – найміцніші у світі. І нам навіть радять брати з них приклад. Щоправда, якщо згадати про дозволене багатоженство й суворі традиції, виникає запитання: а чи завжди міцний шлюб означає щасливий?

Вікторія ПЕТРЕНКО, психологиня, Ukr.Media

Можна прожити разом тридцять років, виростити дітей, збудувати дім… І раптом зрозуміти: ви давно вже не закохані чоловік і жінка, а просто двоє людей, які звикли жити під одним дахом.

То чи існує рецепт подружнього щастя? Яким потрібно бути чоловіком, щоб дружина любила тебе все життя?

Якось я почула цікаву фразу: **«Жінки люблять лише тих чоловіків, яких до кінця не знають».**

Але хіба чоловік повинен усе життя залишатися загадкою, грати чужі ролі й постійно змінюватися, аби лише не набриднути дружині?

Справжні стосунки тримаються не на перевтіленнях, а на чесності, вірності, довірі та взаємній повазі.

У двадцять років кохання – це метелики в животі, шалені вчинки й безсонні ночі. А після тридцяти п'яти чи п'ятдесяти почуття набувають іншої глибини. Любити – означає довіряти, підтримувати, розуміти без зайвих слів.

Бо справжнє кохання – це не лише коли від людини паморочиться голова. Це ще й коли поруч із нею спокійно на душі.

Є мудрий вислів: **«Любов, яка не оновлюється щодня, перетворюється на звичку, а та, своєю чергою, – на рабство».**

І справді, коли звичка витісняє ніжність та увагу, стосунки поступово втрачають барви.

А ось іще одна влучна думка: **«Шлюб – це як обложена фортеця: ті, хто всередині, мріють із неї вибратися, а ті, хто зовні, – потрапити всередину».**

> **Любити людину – не означає тримати її на короткому повідку. Це означає зробити так, щоб вона сама хотіла повертатися до тебе.**

Самотні мріють про сімейний затишок, а деякі одружені заздрять тим, хто може сам вирішувати, куди піти, з ким зустрітися і як провести вихідні.

ЧОМУ ТАК?

Бо після весілля чоловік і жінка нерідко починають сприймати одне одного як приватну власність.

«Ти куди?», «З ким?», «Чому мене не запитав?», «Без мене нічого не вирішуй!»

І ось уже любов перетворюється на систему дозволів, заборон і звітів.

Я бачила такі пари. Ось чоловік стоїть у супермаркеті й телефонує дружині:

– Люба, брати гречку чи макарони?

– А які макарони?

– Спіральки.

– Ні, спіральки не бери! Бери ріжки!

І дорослий чоловік слухняно повертає пачку на полицю.

Звісно, узгоджувати покупки – нормально. Але якщо людина боїться самостійно ухвалити навіть найдрібніше рішення, варто замислитися.

Такі стосунки нагадують кімнату із застояним повітрям. Начебто тепло й затишно, але дедалі сильніше хочеться відчинити вікно.

Та чимало жінок переконані: чоловікові забагато свободи давати не можна. Бо сьогодні відпустиш на риболовлю, завтра – до друзів, а післязавтра він уже й домашню адресу забуде!

Але свобода – не вседозволеність. І довіра – не байдужість.

Любити людину – не означає тримати її на короткому повідку. Це означає зробити так, щоб вона сама хотіла повертатися до тебе.

Бо справжня любов – це не коли двоє не можуть жити одне без одного. А коли можуть, але щодня знову обирають бути разом.

ДНК-спеціаліст… баба-Марія

● І СМІХ, І ГРІХ

У селі Великі Вергуни дев'яносторічна пенсіонерка визначала батьківство за фотографіями. Її висновків боялися навіть ті чоловіки, які ніколи не були одружені. А одного дня до старенької прийшли відразу троє претендентів на одного малюка…

Остап ЧЕРЕШНЯ

Фотоколаж volyn.com.ua / chatgpt.com.

Баба Марія могла за фотографією розпізнати давнє кохання, а за одним поглядом – чужу таємницю.

У Великих Вергунах було три знаменитості: голова сільради, який обіцяв асфальт із часів Кучми, півень Петра Бублика, що кукурікав о третій ночі, й баба Марія.

Але якщо перших двох люди не дуже поважали, то третьої боялися.

Бо баба Марія визначала батьківство.

За фотографіями!

– Дайте мені дитину й фотографію підозрюваного, – казала вона, поправляючи окуляри, – і я вам скажу, хто там постарався!

– А аналізи? – питали недовірливі.

– Які аналізи?! Я ще твою бабу пам'ятаю, коли вона з дідом за клуню бігала!

* * *

Першою прославила Марію продавчиня Зіна.

Прийшла з фотографіями двох колишніх залицяльників і трирічного сина.

– Бабо Маріє, поможіть. Мій Петро все сумнівається, чи малий його. Каже, що син на нього зовсім не схожий. А я вже не знаю, як йому довести!

Старенька розклала світлини.

– Цей відпадає.

– Чого?!

– Бо в нього вуха маленькі. А в твого такі, що можна супутникове телебачення ловити!

– А другий?

– Теж відпадає.

– Господи, то хто ж?!

Марія примружилася.

– А покажи фотографію свого свекра.

Зіна здивувалася.

– Навіщо?!

– Бо я твого Петра ще малим пам'ятаю. Він на свого батька схожий, як дві краплі води. А свекор твій мав під лівим оком родимку. І в Петра така сама є!

– То й що?!

– А ти на свого малого уважно дивилася? У нього така ж родимка! Тільки менша. Три покоління чоловіків із тією самою міткою! Та їх у Вергунах можна без паспортів упізнавати!

Зіна аж сплеснула руками:

– Бабо Маріє, то, може, й справді наш?!

– А чий же?! Хоча, Зіно, родимка – ще не аналіз ДНК. Хочете певності – здайте тест. А Петрові передай: як і далі дурниці вигадуватиме, я йому не батьківство встановлю, а мізки вправлю!

…Через тиждень Зіна прийшла знову.

– Ви вгадали! Аналіз підтвердив: батько – мій Петро!

– А я що казала?! – гордо відповіла Марія. – У вас там не родина, а ціла династія родимок!

І відтоді до неї почали їздити навіть із сусіднього району.

* * *

Одного разу прийшов фермер Василь із фотографією п'ятирічної доньки.

– Бабо Маріє, скажіть чесно: моя?

Старенька подивилася на дитину.

– А жінка твоя де?

– Вдома.

– А чого сумніваєшся?

– Бо мала руденька, а ми обоє чорняві!

Марія винесла старий альбом.

– Ось твоя бабуся Параска в молодості.

«Найважливіше відкриття баби Марії було простим: батьківство визначає ДНК, а справжню любов до дитини – щоденні вчинки.

З фотографії усміхалася рудоволоса красуня.

Василь аж присів.

– То це що, через три покоління?!

– А ти думав, гени на пенсію виходять?!

Наступного дня фермер привіз Марії відро меду.

…Але справжній детектив почався восени.

До баби Марії прийшла молода вдова Оксана з чотирирічним синочком Тимком.

– Допоможіть, бабусю. Мені треба знати правду.

І поклала на стіл три фотографії.

На першій був кремезний механізатор Степан.

На другій – сільський музикант Роман.

На третій – тихий бібліотекар Микола.

– І всі троє можуть бути батьками? – перепитала Марія.

Оксана опустила голову.

– Так вийшло…

Баба Марія перехрестилася.

– Господи, а я думала, в нас бібліотека тільки по четвергах працює!

Вона довго розглядала світлини.

– Степан має такі брови, що ними можна сніг із даху змітати. У малого немає.

– Значить, не він?

– Не підкупиш! – відрізала баба. – Я – не виборча комісія!

Чоловіків посадили за стіл.

– Ну що, голубчики, признавайтеся: хто з вас готовий Тимка своїм сином назвати?

Степан ударив кулаком по столу.

– Я готовий!

Роман поправив зачіску.

– І я!

Микола тихенько сказав:

– А я його й так люблю…

Марія аж завмерла.

– Як це?

– Він до мене в бібліотеку приходить. Ми книжки читаємо. Я навчив його літери складати.

– А чого ж ти мовчав?

– Бо боявся, що Оксана більше не дозволить бачитися з малим.

Старенька примружилася.

– Цікаво…

Вона дістала величезну лупу, яку колись виграла в лотерею, і заходилася роздивлятися фотографію Тимка.

– У хлопця очі Миколині. Ніс – Степанів. А усмішка – Романова!

– То хто батько?! – хором вигукнули чоловіки.

– Та дайте мені подумати! Я вам не швидка допомога!

І тут у хату вбіг сам Тимко.

– Бабусю Маріє!

– Чого тобі, сонечко?

– А можна я в дядька Миколи книжечку візьму?

Микола усміхнувся.

Хлопчик підійшов до нього й узяв за руку.

– А ти мені сьогодні про динозаврів почитаєш?

– Почитаю, малий.

Баба Марія подивилася на Оксану.

– Ану, дитино, ходімо на кухню.

* * *

За десять хвилин вони повернулися.

Марія урочисто постукала ложкою по склянці.

– Оголошую висновок!

Троє чоловіків випрямилися.

– За фотографіями я можу сказати тільки, на кого хлопчик схожий. А хто його біологічний батько – покаже аналіз ДНК.

Степан полегшено видихнув. Роман почухав потилицю. Микола опустив очі.

– Але! – підняла палець баба. – Я вже знаю, хто з вас здатний бути йому добрим татом!

І показала на Миколу.

Оксана заплакала.

– Маріє Петрівно… А я ж його все життя за тихоню мала…

– Отож! Ви, молоді, все дивитеся, хто голосніше говорить. А треба дивитися, хто тихенько добро робить!

Роман підвівся.

– То що, я даремно велосипед мастив?!

– А ти, Романе, сядь! – гримнула Марія. – Ще не знаємо, чий хлопець, а ти вже втікати зібрався!

– Та я не тікаю, бабо Маріє! – образився музикант. – Якщо Тимко мій, то я за нього відповідатиму!

– А якщо не твій?

Роман глянув на хлопчика, який саме щось захоплено розповідав Миколі.

– То все одно шкода буде… Я вже якось звик думати, що він може бути моїм сином.

Баба Марія несподівано подобрішала.

– Отак би й одразу казав, а не про велосипед! Бо, Романе, **батьком можна стати за одну мить. А от татом треба бути все життя!**

Степан почухав потилицю.

– А мені що робити?

– А ти трактором картоплю мені викопаєш! Раз уже приїхав!

– А якщо Тимко мій?!

– То спочатку картоплю викопаєш, а тоді на аналіз ДНК підеш! Бо картопля сама себе не викопає, а батьківство від тебе нікуди не втече!

* * *

…Через місяць Оксана принесла конверт.

– Бабо Маріє, результати прийшли!

Марія вдягнула окуляри.

– Ну?!

– Біологічний батько Тимка – Роман.

Баба Марія аж присвиснула.

– От тобі й ямочка!

– Але він сказав, що готовий допомагати синові. А Микола… Микола попросив дозволу залишитися в нашому житті.

Старенька усміхнулася.

– То дозволь, дитино. Хіба хлопчикові буде гірше, якщо його любитиме ще одна добра людина?

– А якщо люди засудять?

– Люди, Оксанко, й сонце засудили б, якби воно зійшло не з того боку! Ти краще про Тимка думай, а не про чужі язики. Хай мелють. Твоє діло – сина щасливим виростити, а не всьому селу догодити!

Оксана витерла сльози.

– Знаєте, бабусю, я тепер найбільше боюся, щоб Тимко не заплутався. Роман – його рідний батько, а Миколу він теж дуже любить…

– А чого йому плутатися, дитино? Роман нехай буде добрим татом, а Микола – добрим другом. Тільки не обманюйте хлопчика й не робіть із нього приз у своїх дорослих суперечках.

І, хитро примруживши, додала:

– А щодо Миколи… То ти до нього придивися. Бо чоловіків, які вміють гарно говорити про любов, багато. А тих, що без нагадування читають чужим дітям казки про динозаврів, – значно менше! Не відбирай у дитини любові, Оксанко.

* * *

Відтоді на дверях бабиної хати з'явилася табличка:

«ДНК-спеціаліст Марія Петрівна. Консультації – за чай і печиво. Остаточний висновок – тільки після лабораторії!»

Але найсмішніше сталося, коли одного дня до неї прийшов… дев'яностодворічний дід Остап.

Приніс фотографію себе в молодості й портрет двадцятирічного хлопця.

– Маріє, а скажи, він – мій онук?

Баба довго дивилася. Потім зняла окуляри.

– Остапе, а ти що, забув, як сімдесят років тому за мною упадав?

– Ну… Було діло…

– То оце тобі й відповідь!

Дід зблід.

– Господи! То що, він мій?!

Марія зареготала.

– Не знаю, Остапе! Але якби я тоді за тебе заміж вийшла, то ти б зараз не з фотографіями бігав, а город мені копав!

І відтоді у Великих Вергунах казали: «Від баби Марії правду не сховаєш. Бо вона хоч ДНК і не бачить, зате людські серця читає краще за будь-яку лабораторію!»

«Дитина народжує батьків» (Станіслав Єжи ЛЕЦ (1909–1966), польський поет, філософ, письменник-сатирик і афорист XX століття, член Спілки письменників України).

– стільки пар одружилися в Україні за перші шість місяців 2026 року, попри війну та всі її випробування.

79 516

На побачення… до свого чоловіка

● ДО СЛІЗ

Раз на три місяці 35-річна Валентина їхала до Польщі, щоб три дні побути дружиною, а не тільки мамою двох дітей. Її чоловік уже кілька років боявся повертатися в Україну. Страху додавало й те, що повернувся з війни на протезі сусід…
– Ти ж знаєш, що Максим під Бахмутом втратив ногу? Я коли побачив його фотографію, три ночі не спав…

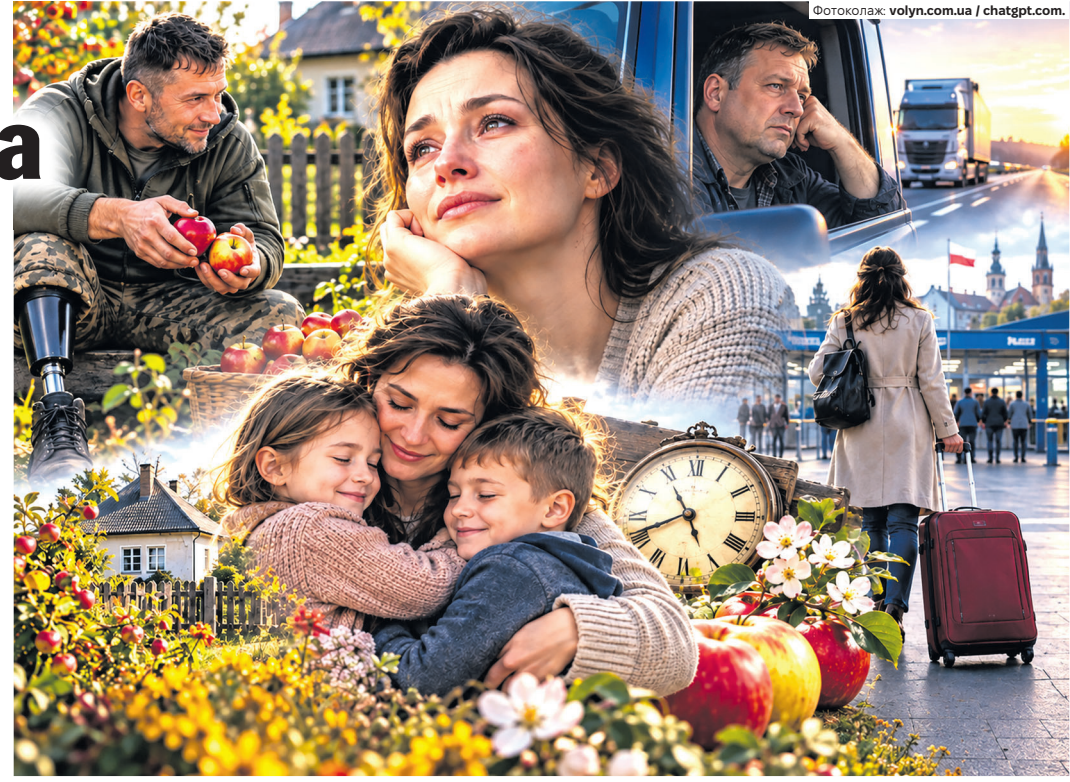

Фотоколаж: volyn.com.ua / chatgpt.com.

– У Марка тато його на плечах носить. А наш тільки в телефоні живе...

Зореслав СТОЖАР

У Валентини була маленька валіза кольору стиглої вишні. У ній вміщалися три сукні, дві нічні сорочки, косметичка й ціле життя, яке жінка проживала раз на три місяці.

Вона називала це «поїхати до чоловіка».

А сусідка тітка Марія якось сказала:

– Господи, Валю, та ти ж заміжня жінка, а їздиш на побачення, наче дівчина!

> **Як поясниш, що можна мати чоловіка, обручку, двох дітей – і все одно почуватися вдовою при живому чоловікові?**

Валентина усміхнулася. Бо як поясниш, що можна мати чоловіка, обручку, двох дітей – і все одно почуватися вдовою при живому чоловікові.

Андрій працював далекобійником. Коли почалося повномасштабне вторгнення, він саме був за кордоном.

Спочатку казав: «Ще місяць – і приїду».

Потім: «Дочекаймося, поки все вляжеться».

А згодом перестав обіцяти.

– Валю, я боюся, – чесно зізнався одного вечора. – Повернуся – мобілізують. А раптом загину? Хто вас годуватиме?

Вона не дорікала. Тільки запитувала:

– А хто нас обійматиме?

І Андрій мовчав.

Гроші він надсилав справно. На нові вікна, на зимові черевики дітям, на ремонт кухні. У їхньому будинку все ставало новішим.

Тільки подружнє ліжко з кожним роком здавалося дедалі більшим.

Доньці Софійці виповнилося дев'ять. Синові Данилкові – шість.

– Мам, – якось запитав хлопчик, – а тато в нас справжній?

– Як це – справжній?

– Ну, у Марка тато його на плечах носить. А наш тільки в телефоні живе.

Валентина тоді вперше заплакала не вночі, а посеред дня.

* * *

Максим жив через дорогу. Колись, ще до її весілля, він приносив Валентині яблука зі свого саду. Найбільші, найсолодші, обережно загорнуті в газету.

– Це тобі, Валю.

– А чого мені?

– Бо вони на тебе схожі.

– Такі круглі?

– Ні. Такі, що навіть осінь біля них теплішає.

Вона сміялася.

А потім… вийшла заміж за Андрія.

Максим прийшов на весілля, подарував молодятам великий настінний годинник і тихо сказав:

– Нехай вам ніколи не бракує часу одне для одного.

Тоді Валентина не зрозуміла, чому в нього тремтів голос. Зрозуміла багато років потому.

Продовження публікації – на с. 5

Дід Павло прийшов до бабці Гані лікувати кашель малиновим варенням. А вилікувався від самотності! Щоправда, сусіди швидко поставили свій діагноз: у старого – гостра форма кохання!

Як дід Павло і бабця Ганя попалилися... на малиновому варенні

● ЖИТТЯ – ЯК СЕРІАЛ

У селі Великі Пиріжки люди були переконані: якщо чоловік після сімдесяти починає голитися щодня, то або збирається в депутати, або закохався. А якщо ще й купує нові труси – значить, справа дійшла до весілля…

Остап ЧЕРЕШНЯ

У Великих Пиріжках дід Павло жив сам уже одинадцять років. Жінку поховав, діти роз'їхалися по світах, а до господарства мав такий підхід: якщо курка сама повернулася додому, значить, розумна, а якщо ні – то й борщ із неї був би несмачний.

Бабця Ганя мешкала через три хати. Вдовувала сім років, мала кота Василя, дванадцять курей і такий гострий язик, що могла ним не тільки чоловіка поголити, а й картоплю почистити.

Павлові було сімдесят чотири. Гані – шістдесят сім. Але вона вперто казала, що їй шістдесят п'ять.

– А куди два роки поділа? – запитала якось сусідка Палажка.

– Туди, куди твій Петро заначку за підробіток від тебе діває. Не твоє діло!

…І все було б добре, якби одного вересневого вечора дід Павло не застудився.

Кашляв так, що сусідський собака Рекс щоразу прокидався і гавкав у відповідь.

Ганя не витримала. Прийшла з банкою малинового варення.

– На, Павле. Лікуйся. Бо як помреш, хто мені город переоре?

– А ти за мною сумуватимеш?

– Ще чого! Хіба за трактором твоїм.

– А якби я тобі трактор заповів?

– Тоді, може, й поплакала б. Але недовго.

Павло взяв банку, подивився на Ганю і раптом сказав:

– А ти, Ганнусю, й досі гарна.

– Ти що, діду, температуру маєш?

– Маю. Тридцять шість і дев'ять десятих.

– То випий чаю і не говори дурниць!

…Але того вечора Павло вперше за одинадцять років витягнув із шафи білу сорочку.

Наступного дня він прийшов до Гані повернути порожню банку.

– І вже все з'їв?! – ахнула вона.

– Ліки треба приймати регулярно.

– А кашель?

– Є ще трохи.

– То приходь завтра.

І почалося!

За тиждень Павло «вилікував» шість банок малинового варення, дві банки вишневого, одну – смородинового і ледь не добрався до трилітрової банки квашених огірків.

Ганя дивилася на нього з підозрою.

– Павле, а ти точно кашляєш?

– Уночі особливо.

– А чого я не чую?

– Бо думаю про тебе. Тихенько кашляю, щоб не розбудити.

Ганя почервоніла так, що її помідори на городі мали б комплекс неповноцінності.

…А через два дні в селі вибухнув скандал. Палажка побачила, як о пів на одинадцяту вечора Павло перелазив через Ганин паркан.

У білих підштанниках.

І з ложкою в руці!

– Людоньки! – заголосила вона наступного ранку біля магазину. – Павло до Ганьки вночі лазить! І не просто лазить, а зі столовим прибором!

– То, може, їсти хоче? – припустила продавчиня Зіна.

– Яке їсти?! У його віці після десятої вечора тільки спати можна!

– Палажко, – озвався дід Степан, – ти менше говори. Бо я після десятої ще й телевізор дивлюся.

– Ти, Степане, краще мовчи! Бо твоя Марія казала, що в тебе навіть пульт без батарейок!

…До обіду всі Великі Пиріжки знали: Павло з Ганею мають роман.

До вечора вже говорили, що бабця Ганя… вагітна.

А наступного ранку листоноша Люба принесла новину, що молодята збираються переїжджати до Італії.

– Чого саме до Італії? – здивувався сільський голова.

– Бо там, кажуть, пенсії більші!

…Тим часом Павло нічого не підозрював. Він сидів у Гані на кухні й намазував варення на хліб.

– Ганнусю, а давай ми з тобою житимемо разом?

Бабця так і завмерла з ополоником.

– Ти що, старий, здурів?!

– Чого зразу здурів? Я серйозно.

– А люди що скажуть?

– Що в мене нарешті з'явилася людина, яка не дасть померти з голоду.

– А як ти мені набриднеш?

– Виженеш.

– А як не захочеш іти?

– Тоді сама до мене перейдеш.

Ганя поставила ополоник.

– Павле, ти хоч розумієш, що пропонуєш?

– Розумію. Тільки не знаю, чи в тебе вистачить малинового варення до наступного літа.

Бабця зареготала.

А потім несподівано обняла Павла.

– Дурню ти, мій старий… Я ж тебе ще з молодості любила!

– А чого мовчала?

– Бо ти зі своєю Марусею оженився!

– А ти з Василем!

– Бо ти перший оженився!

– А я оженився, бо думав, що ти Василя любиш!

Вони довго дивилися одне на одного.

– То ми, виходить, п'ятдесят років змарнували? – прошепотів Павло.

– Не змарнували. Дітей виростили. Добрих людей любили. А тепер, може, й наша черга пожити.

І Павло вперше за пів століття поцілував свою Ганнусю.

Закінчення історії – на с. 7

«Кохання – це життя. А якщо ви не кохали – ви ще не жили» (Лео БУСКАЛЬЯ (1924–1998), також відомий як «Доктор Лав», американський письменник і мотиваційний оратор).

65% – стільки українців вірять у кохання з першого погляду. Причому 48% респондентів проживали такий досвід особисто. А ви?